Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 95 (4493)
28 АПРЕЛЬ 1981 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тошкент—республикага

НАВБАТДАГИ ТУРКУМ

Шаҳримиздаги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси коллективи Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съезди қарорларидан руҳланиб, юксак меҳнат кўрсаткичларини қўлга киритмоқда.

Фабрикада съезд қарорларини муддатидан илгари бажариш учун янги-янги ташаббуслар ўртага ташланмоқда, ишчилар эса социалистик мусобақа асосида меҳнат қилмоқдалар. Фабрика республикамиз область шаҳарларини ўзининг ширин-шакар маҳсулотлари билан таъминлаб турибди.

БУГУН

фабрика турли хил ширинликлар-шоколадлар, ирис ва карамель конфетларнинг 15 тоннадан иборат навбатдаги туркумини республикамизнинг Фарғона, Андижон ва Наманган областларига жўнатди.

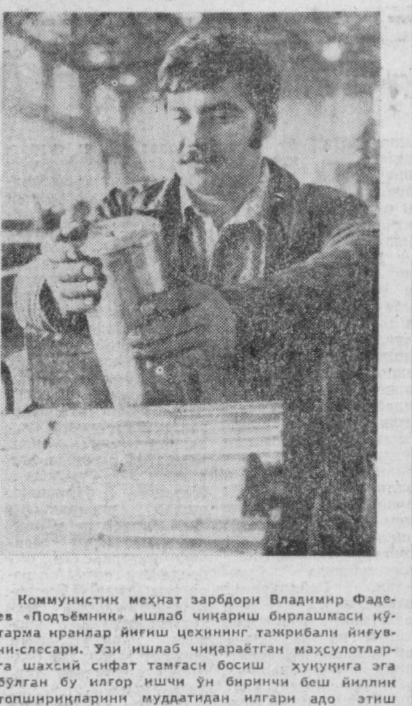

Коммунистик меҳнат зарбдори Владимир Фадеев «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмаси кўтарма кранлар йиғиш цехининг тажрибали йиғувчи-слесари. Узи ишлаб чиқараётган маҳсулотларга шахсий сифат тамғаси босиш ҳуқуқига эга бўлган бу илғор ишчи ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун сидқидилдан меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: В. Фадеев.

М. Нуриддинов фотолари.

тонгги газеталарда

⊙ КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг таклифига биноан Ливия революциясининг раҳбари, Ливия Социалистик халқ араб жамаҳириясининг бошлиғи М. Каддафи расмий дўстлик визити билан 27 апрель куни Москвага келди.

⊙ Олий ўқув юртлари ходимларининг 27 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган республика кенгашида Ўзбекистон олий ўқув юртлари коллективларининг КПСС XXVI съезди қарорлари асосидаги вазифалари муҳокама қилинди.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

1 МАЙ ШАРАФИГА

САНОАТ ХОДИМЛАРИ! ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛАДИГАН МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРИНГИЗ, СИФАТИНИ ЯХШИЛАНГИЗ!

ХАЛҚ УЧУН МОЛЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА, МАИШИЙ ХИЗМАТНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА КУН САЙИН ЭЪТИБОР БЕРИЛСИН!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

Шаҳар индустрияси рапорти

ТЎРТ ОЙЛИК ПЛАН ТАЙЁР!

Ўзбекистон пойтахтининг саноат, транспорт ва алоқа корхоналари меҳнаткашлари халқаро бирдамлик байрами — I Майни катта меҳнат ютуқлари билан қарши оляптилар.

БУГУН

ШАҲАР ИНДУСТРИЯСИ АСОСИЙ ТУРДАГИ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК БУЮМЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА МАҲСУЛОТ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ БЎЙИЧА ЙИЛНИНГ ТЎРТ ОЙЛИК ПЛАНИНИ БАЖАРДИ. Майолди зарбдор вахтасида пешқадамлик қилган Собир Раҳимов, Акмал Икромов, Куйбишев, Ленин, Октябрь ва бошқа районларнинг меҳнаткашлари катта муваффақиятларга эришдилар.

Давлат планининг муддатидан илгари бажарилиши бу ишлаб чиқариш коллективларининг КПСС XXVI съезди беш йиллик учун белгилаб берган планларни муваффақиятли бажариш, шаҳар индустриясини янада ривожлантириш учун ғайрат-шижоат билан меҳнат қилганликлари натижасидир.

Шаҳримиздаги энг баланд бино — 23 қаватли «Москва» меҳмонхонасини бунёд этаётган «Висотстрой» тресте 75-қурилиш бошқармасининг монтажчилари 20-қаватни монтаж қилиб бўлдилар. Объектда навбатдаги қаватларни кўтариш билан бирга пастки қаватларда пардозлаш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. 1150 ўринли меҳмонхона келаси йили дастлабки меҳмонларни қабул қилиб олади.

СУРАТДА: илғор комплекс бригада етакчиси Владимир Кулагин. Унинг етакчилигидаги металл конструкцияларни монтаж қилаётган коллектив топшириқларни 40— 50 процент ортиғи билан адо этмоқда.

А. Горокрик фотоси, (ЎзТАГ).

Бинокорларнинг байрамга совғалари

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 2-уйсозлик комбинати 3-монтаж бошқармасининг М. Пак бошлиқ бригадаси коллективи меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик байрами — 1 Майни уй-жой қурилишида янги ютуқлар билан кутиб олишмоқда.

Байрамолди социалистик мусобақасини авж олдирган бригада уйсозлари 1981 йилнинг тўрт ойлик топшириқларини муддатидан ярим ой илгари уддалаб, пландан ташқари яна ўн минг сўмлик иш бажаришди.

Шу кунларда Чилонзорнинг Қатортол кўчасида 126 квартирали тўққиз қаватли уй-жой биноси қурилишини олиб бораётган бригада бинокорлари объектнинг иккала блокидаги монтаж ишларини якунлаб, навбатдаги блоклар қурилишига ўтишди.

Ўзаро мусобақа асосида ишлаётган комбинат 2-йирик панелли уйсозлик заводининг Б. Жўраев бошлиқ бетончилар коллективи ҳам апрель ойи планига қўшимча беш минг сўмлик иш бажариш билан байрамга муносиб туҳфа тайёрлашди.

ЯНГИ УЙ-ЖОЙЛАР

Пойтахтимизнинг Тракторсозлар массивидаги 4-микрорайонда 1 Май байрами арафасида 90 квартирали тўққиз қаватли янги уй-жой биноси фойдаланишга топширилди. Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 2-уйсозлик комбинати 4-қурилиш бошқармаси уйсозлари замонавий лойиҳа асосидаги бу бинони юксак сифатли қилиб қурдилар. Объектдаги сайқаллаш ишларини шу комбинатга қарашли 25-қурилиш бошқармасининг пардозчилари тез ва соз амалга оширишди.

Комбинат 4-қурилиш бошқармасининг Ю. Ким бошлиқ участкаси уйсозлари эса Олий ўқув юртлари шаҳарчасидаги Ниёзов кўчасида Тошкент Давлат университети ўқитувчилари учун мўлжалланган тўққиз қаватли уйнинг 45 квартирали иккита блокини фойдаланишга топширдилар.

НАСОС СТАНЦИЯСИ

Бутуниттифоқ «Гипрорис» институтининг пойтахтимиздаги филиалида янги-янги суғориш лойиҳалари билан бирга сув тақсимлаш иншоотларининг янги лойиҳалари ҳам муваффақият билан ишлаб чиқилмоқда. Маълумки, 1979 йилда Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Тошкент областининг Калинин районида «Рамадан—3» экспериментал насос станцияси қурилишини ташкил қилган эди. Бетон каркасининг тузилиши билан олдинги станциялардан фарқ қиладиган ушбу тақсимлаш маркази яхши натижалар берди.

БУГУН

институт филиалида ана шу насос станциясининг яна бир лойиҳаси устида ишлар бошлаб юборилди. Лойиҳа ишларига бош инженер Я. Гехтман ва Е. Сошина раҳбарлик қилишмоқда.

ФАҚАТ СИФАТ БЕЛГИСИ БИЛАН

ТАШАББУСКОРЛАР ҲУЗУРИДА

(РЕПОРТАЖ)

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг М. Ҳамзабоев бошлиқ тикув цехида одатдагидек иш қизғин. Тикув машиналари бир маромда гуриллайди. Тикувчиларнинг кайфиятлари чоғ. Қизил алвонларга битилган «КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз!», «Сафимизда қолоқлар бўлмасин», «Шогирд — мураббийга тенглашсин» каби шиорлар цехга ярашиб турибди. Чунки чеварларнинг фидокорона меҳнати иши билан сўзи бирлигидан далолат беради. Цех бошлиғи бизни эркаклар спорт костюми тикилаётган агрегатга бошлади. Чеварларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар тикув агрегатларини моҳирона бошқаришяпти. Бири заготовкани тайёрлаб берса, яна бири бошқа бир жараённи бажармоқда. Шундай қилиб, 20 га яқин жараёндан сўнг давлат Сифат белгисини олган эркакларнинг спорт костюмлари тайёр бўлмоқда. Коллектив бу кийимни ҳам фахрли белги билан тайёрлаш ҳуқуқини қўлга киритган.

—Цехимизда тажрибали ишчилар кўп, —дейди цех бошлиғи Музаффар Жабборович.— Улар ёшларга устозлик қилиб, сифатли буюмлар тайёрлашга эришмоқдалар. Мана бу киши ветеранимиз Оша Накишбоева бўладилар, — у тикув машинасини бошқараётган чеварга ишора қилди.

—Мен, — дейди илғор тикувчи, — 27 йилдан бери шу цехда ишлаб келмоқдаман. 50 дан ортиқ шогирд тайёрладим, шу кунларда бир неча шогирдим ўзим билан баб-баравар меҳнат қилмоқда. Зарифа Иброҳимова, Эмма Алегуссинлар шулар жумласидандир. Мен бу йил, 5 февралда пенсияга чиққан эдим. Уйда ўтира олмадим. Яна ишни давом эттирмоқдаман. КПСС XXVI съезди арафасида 2 ойлик планни бажарганлигим ҳақида рапорт бериб, партиянинг олий анжуманини ёруғ юз билан кутиб олдим. Менинг кўп йиллик меҳнат фаолиятим партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланяпти. «Ҳурмат белгиси», «Меҳнат Қизил Байроқ» орденлари, В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги юбилей медали, «Мусобақа аълочиси», «Коммунистик меҳнат зарбдори», «Бирлашма ветерани» каби кўкрак нишонлари кўксимни безаб турибди.

Сўнгра цех бошлиғи бизни Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегати, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Антонина Михайловна Просина билан таништирди.

—Мен бир оддий тикувчи, — дейди Антонина Михайловна,— Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегати бўлиш шарафига муяссар бўлдим. Мен буни бирлашмамиз партия ташкилоти, районимиз ҳамда шаҳримиз коммунистларининг менга кўрсатган катта ишончи деб биламан. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг съезддаги Ҳисобот доклади ҳамда бошқа делегатларнинг нутқлари ёдимда бир умрга қолади.

—Цехимиз коллективи, — дея сўзида давом этди М. Ҳамзабоев,— КПСС XXVI съезди очилишига қадар икки ойлик планни бажарганлиги ҳақида рапорт бериб, пландан ташқари 250 минг сўмлик маҳсулот реализация қилган эди. Натижада квартал топшириғини ҳам барвақт, ошириб уддаладик. Ҳозир 24 хил маҳсулотни давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқармоқдамиз. Келгусида уларнинг сони янада ортади. Бу йўналиш бўйича муҳим чора-тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Албатта, юксак марраларни қучиб, КПСС XXVI съезди қарорларига амалий иш билан жавоб берамиз.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

«ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИГА САДОҚАТ

АМАЛИЙ ЁРДАМ

Шаҳримизнинг Киров районидаги саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари Жиззах областининг янги ташкил этилган Зарбдор районини ўз оталиқларига олдилар. Икки район ўртасида тузилган ўзаро шартномага биноан шаҳарликлар қишлоқдаги биродарларига яқиндан амалий ёрдам кўрсатишмоқда.

Киров район маданият бўлимининг 5-маданият уйи коллективи ташаббуси билан Зарбдор районидаги хўжаликларга сафар ўтказилди. Маданият ходимлари бу дўстона сафарни КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди материалларини пропаганда қилишга бағишладилар. Район «Билим» жамиятининг лекторлари — фалсафа фанлари кандидати Л. Шукурова, ўқитувчи С. Мугинова, С. Сиддиқов, Т. Абдуллаев ва бошқалар Зарбдор районидаги хўжаликларда қатор мароқли суҳбатларни ўтказдилар.

Лекторлар партия съездининг тарихий қарорлари, бу анжуманда ўн биринчи беш йилликда мамлакат халқ хўжалигининг тараққий эттириш юзасидан белгиланган йўл-йўриқлар ҳақида эркин мисоллар билан гапириб бердилар.

Зарбдор районининг «Ударник» ва 1, 3, 5, 11-совхозлари бўйлаб ўтказилган бу сафарда 5-маданият уйининг ўзбек ашула ва рақс ансамбли концертлар бериб, дала меҳнаткашларини мамнун этди.

ЯНГИ ЛЕКТОРИЙ

БУГУН

шаҳримиздаги Луначарский марказида жойлашган «Гулшан» маданият ва истироҳат боғида янги лекторий очилди. Янги мавсум муносабати билан иш бошлаган ушбу лекторий турли хил мавзулардаги лекцияларни ўз ичига олади. «Қардошларимиз санъати», «Тасвирий санъат усталари», «КПСС XXVI съезди қарорларининг оламшумул аҳамияти» сингари мавзулардаги машғулотлар шулар жумласидандир. Ана шу мавзуларда парк маданият раҳбарлари «Билим» жамияти ходимлари боғ зиёратчилари билан қизиқарли суҳбат оқшомлари ўтказадилар.

Боғ маъмурияти шунингдек, бу ерда 1 Май байрами муносабати билан ўтказиладиган «Куй ва қўшиқ оқшоми»га қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

АФҒОН ХАЛҚИ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Ўзбекистон меҳнаткашлари Афғонистонда Апрель революциясининг уч йиллигини кенг нишонламоқдалар. Қардош халқ ҳаётидаги шонли воқеа шарафига кўргазмалар очилди, дўстлик кечалари, кинофестиваллар ўтказилмоқда. Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 27 апрель куни бўлиб ўтган тантанали йиғилиши Афғонистон Демократик Республикасининг миллий байрамига бағишланди. Йиғилишда Ўзбекистон пойтахтида таълим олаётган афғон йигит ва қизлари иштирок этдилар.

Йиғилиш қатнашчилари шуни мамнуният билан қайд этдиларки, афғон халқи Халқ Демократик партияси раҳбарлигида мустақил ривожланиш йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда, прогрессив социал-иқтисодий ўзгартишларни планли равишда амалга оширмоқда. Улар ривожланаётган ёш давлатга ёрдам бериш ишига Ўзбекистон мутахассислари ҳам талайгина ҳисса қўшаётганликларини фахрланиб гапирдилар. Ана шу мутахассисларнинг иштирокида Афғонистондаги кўпгина объектларнинг лойиҳалари ишлаб чиқилиб, барпо этилмоқда. Қўриқ ерларни ўзлаштиришга доир ҳар хил изланиш ва тадқиқотлар ўтказилмоқда. Ўзбекистон дўст мамлакатга миллий кадрлар тайёрлашда кўмак бермоқда.

Сўзга чиққан кишилар афғонистонлик дўстларни шонли сана билан астойдил табрикладилар, янги ҳаёт қуришда уларга катта муваффақиятлар тиладилар.

(ЎзТАГ).

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

Ўзбекистон ССР театр жамияти правлениеси ва Куйбишев район китобсеварлар жамиятининг ташаббуси билан Луначарский шоссесида жойлашган Ҳамза номли китоб магазинида партия съездлари делегатлари билан учрашув бўлиб ўтди.

Китобхонларнинг кенг давраси билан бўлган бу йиғилишга Тошкент трактор заводининг новатор ишчилари, КПСС XXVI съезди делегати Муҳаммаджон Туробов, Ўзбекистон Компартияси XX съездининг делегатлари Мира Дубинина, Анна Федюшиналар келдилар. Улар китобсеварларга Коммунистик партиямизнинг тарихий анжуманларидан олган унутилмас таассуротлари ҳақида ҳаяжонли ҳикоя қилиб бердилар.

Съезд делегатлари улуғвор ўн биринчи беш йилликда республикамизда ва мамлакатимизда амалга ошириладиган буюк ўзгаришлар, бунёд этиладиган катта замонавий объектлар ҳақида, ўз корхоналарида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан ҳамкасбларининг олиб бораётган ватанпарварлик ташаббуси тўғрисида гапириб бердилар.

ЯХШИ ТУҲФА БЎЛАДИ

Шаҳримиздаги кўпгина корхона ва ташкилотлар сингари «Тошкент гуллари» фирмаси коллективи ҳам Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрамини ўзига хос совғалар билан қарши олмоқда.

Фирма коллективи байрам арафаси кунларида 40 минг донадан ортиқ ранг-баранг хушбўй гуллар — атиргул, гладиолус, лола ва чиннигулларни шаҳримиздаги гул дўконлари ва павильонларига чиқаради. Айни пайтда шаҳримизда ўндан ортиқ гул магазинлари ва бир нечта павильонлар мавжуд.

— Дўконларга чиқариладиган гуллар, дейди фирма директори А. Муҳримов, — ҳамшаҳарларимизнинг байрам кайфиятига мос тушиб, яхши туҳфа ўрнини боса олади.

Тошкентдаги 23-ўрта мактаб ўқувчилари мактаб территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришда, ҳашар йўли билан спорт майдончаларини тартибга келтиришда фаол иштирок этишмоқда.

СУРАТДА: ўқувчилар ҳашар пайтида.

Волейбол

МАРРАГА БИР КУН ҚОЛГАНДА

Волейбол бўйича 43-мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган аёллар командалари маррага бир кун қолганида ўзига хос уч жуфтликни ташкил қилишди. Биринчи жуфтлик Свердловскнинг «Уралочка» ва Тошкентнинг «Автомобилист» командаларидан иборат эди. Бу командаларнинг тақдири маълум эди. «Автомобилист» Ленинграднинг трамвай-троллейбус бошқармаси командасига учрашувни бой берганидан кейин бешинчи ўринга кўтарилиш имконидан маҳрум бўлди. «Уралочка»» эса анча олдинга ўтиб кетган эди.

Иккинчи жуфтликни Киевнинг «Сокол» ва Москванинг «Динамо» командалари ташкил қилди. Бу икки команда сўнгги беллашувларга бир хил — 21 тадан очко тўплаб келишди. Улар совриндорлар сафидан жой олишлари аниқ эди. Лекин қандай медаль қўлга киритилиши номаълум эди. Киевлик волейболчи қизларнинг аҳволи анча оғир эди. Улар ғалабага эришган тақдирдагина, шунда ҳам москвалик қизлар учрашувни бой беришганда кумуш медални қўлга киритишлари мумкин эди.

Учинчи жуфтликни трамвай-троллейбус бошқармаси ва Ворошиловграднинг «Искра» командалари ташкил этди. Бу командаларнинг активида 18 тадан очко бор бўлиб, улар тўртинчи ўрин учун ўзаро баҳс юритишаётган эди.

Ҳал қилувчи учрашувлар олдидан бўлган беллашувларда ғолибларни аниқлаш учун кўп вақт сарфлашга тўғри келмади. Барча учрашувлар 3:0 ҳисобида якунланди. «Динамо» «Уралочка»ни, «Сокол», «Искра»ни, трамвай-троллейбус бошқармасининг командаси «Автомобилист»ни мағлубиятга учратди.

Тошкентлик қизлар бу сафар майдонда анча яхши ҳаракат қилган бўлишларига қарамасдан, ҳал қилувчи дақиқаларда уюшқоқлик кўрсата олишмади. Шу боисдан ҳам улар учрашувни йирик ҳисобда бой беришди.

ОБ-ҲАВО ВА МЕДИЦИНА

Шу кеча-кундузда Тошкентда ҳаво бироз булутланиб, қисқа муддатли ёмғир ёғиб ўтиши мумкин. Атмосфера босими 4—6 миллибар ортади, ҳаво намлиги 10—15 процент кўпаяди. Ғарбдан секундига 5—6 метр тезлик билан шамол эсади. Кечаси 14—15, кундузи 24—26 даража иссиқ бўлади.

Семашко номли курортология ва физиотерапия институти мутахассисларининг маълум қилишича, об-ҳавонинг бундай келиши, юрак-томир касаллигига чалинган беморларни безовта қилмайди.

З. МАҲАМАТИЛЛАЕВ.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШ ВА ТИНЧЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Жаҳон Тинчлик кенгаши президиумининг яқинда Гаванада бўлиб ўтган сессияси бутун дунёда тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун, қуролланиш пойгасига ва ядро уруши хавфига қарши курашни янада кучайтириш программасини қабул қилди. Бу программа халқаро турмушдаги шонли воқеа бўлди. Сессияда 85 давлат тинчликни ҳимоя қилиш миллий комитетларининг, бир қанча халқаро ташкилотлар ва озодлик ҳаракатларининг вакиллари қатнашдилар.

Гавана сессияси Қўшма Штатлар билан НАТО қуролланиш пойгасини кучайтириб, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлигига яна қаттиқ таҳлика солаётган ташвишли бир пайтда тўпланди. Ҳарбий устунликка эришишга уринаётган АҚШнинг сиёсати инсониятнинг ҳаётига хавф солмоқда. АҚШдаги ўтакетган реакцион кучлар кескинликни юмшатишни қўпориш ва мажруҳ қилиб қўйиш йўлига ўтиб олдилар. Вашингтон билан НАТО Европада ўртача олисликка учадиган ракета-ядро воситаларини, нейтрон қуролини жойлаштиришга интилмоқдалар. АҚШнинг форс кўрфазидаги ҳарбий кудрати кўпайтирилаётганлиги, дунёнинг ҳамма жойларида Американинг ҳарбий базалари қурилаётганлиги, шунингдек реакцион режимларга қурол-яроғ етказиб берилаётганлиги хатарли кескинлик манбаларини вужудга келтирмоқда. Сессия Лотин Америкасидаги аҳволга алоҳида эътибор бериб, АҚШнинг шу районидаги кенг омманинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллик йўлидаги, тинчлик ва социал-тараққиёт йўлидаги ҳаракатларини бўғиб ташлашга қилаётган уринишларини қоралади.

Айни вақтда сессия жаҳон халқлари уруш кучларини тўхтатиб қўйишга қодир эканликларини таъкидлади. Тинчликни сақлаб қолиш йўлида қатъият билан ҳаракат қилиш зарурлигини англаётган миллион-миллион кишилар тинчлик учун курашга қўшилмоқдалар. Жаҳон Тинчлик кенгаши президиуми кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, қуролсизланишга ва ядро уруши хавфини тугатишга эришиш мумкинлиги тўғрисида принципиал хулоса чиқариб, шу муносабат билан КПСС XXVI съездида илгари сурилган янги тинчлик амалий ташаббуслари бу мақсадга эришишда кенг истиқболлар очиб беришини уқтириб ўтди.

Гавана сессияси жаҳон тинчлик тарафдорлари ҳаракатини кучайтиришга доир конкрет тадбирларни белгилади. У совет таклифларига ижобий ва амалий жавоб берилишига ҳамда СССРнинг Европада ўртача олисликка учадиган янги ракета-ядро воситаларини жойлаштиришни чеклаб қўйиш тўғрисидаги таклифларини қўллаб-қувватлаш кампаниясини кенгайтиришга эришиш зарурлигини таъкидлади. 4 майдан 10 майгача—иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалаба кунларида Европада хавфсизлик учун биргаликдаги ҳаракат ҳафталиги ўтказилади.

Гавана сессияси шуни кўрсатдики, жаҳон халқлари империализмнинг хатарли режалари тинчлик ишига хавф солаётганини англаб олмоқдалар, СССРнинг тинчлик йўлидаги олижаноб фаолиятини юксак баҳоламоқдалар, ядро уруши хавфига қарши курашда ўз сафларини жипслаштирмоқдалар.

И. АБЛАМОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

● *Иш тажрибасидан*

МЕҲНАТДАН КЕЛГАН ОБРЎ

Ижодий меҳнат, ишлаб чиқариш резервларини ахтариш доимо муваффақият келтиради. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ назоратчилари буни ўз фаолиятлари билан исботлашган. Шунинг учун ҳам бирлашма назоратчиларининг иш тажрибасини шаҳримизнинг Куйбишев районидаги саноат корхоналарида ўрганиш ва кенг оммалаштириш тавсия этилган.

Ўрток Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездидаги Ҳисобот докладида айтиб ўтганидек, халқ назоратчилари хўжалик иши даражасини ошириш учун курашга актив қўшилишлари лозим, токи бунда ҳеч бир қонунбузарлик, кўзбўямачилик, тартиббузарлик халқ назоратчилари эътиборидан четда қолмасин.

Корхонамиз халқ назорати группа ва постлари ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш бўйича кўпгина ишларни амалга оширмоқда: камчиликлар ўз пайтида очиб ташланяпти, бу камчиликларни келтириб чиқараётган сабаблар топилиб, уларнинг олди олинмоқда. Назоратчилар эътибор берадиган ишларидан энг муҳими, давлат планлари бажарилишини мунтазам назорат қилишдир. Ўтган йили ва шу йилнинг бошларида ўнлаб текширишлар ўтказилди. Бу текширишлар пайтида корхонага етказиб берилаётган материалларнинг сифати, шартномада кўрсатилган муддатларга риоя этилиш-этилмаслиги таҳлил этилди. Бу текширишларнинг бир қисми касаба союз ташкилоти ва «Комсомол прожектори» ҳамкорлигида ўтказилди. Рейдларнинг натижаларига кўра маъмурият томонидан буйруқ ва кўрсатмалар берилди. Назоратчилар жиҳозларнинг ва мосламаларнинг бўш туриб қолиш ҳоллари, қимматли иш вақтининг йўқотилишини таҳлил этиб, уларни камайтириш йўлларини таклиф этдилар.

Маҳсулот сифатини назорат қилиш корхона халқ назоратчилари бош группаси фаолиятида марказий ўринни эгаллайди. Цех, группа ва постларнинг сигналлари асосида сифат сектори оператив равишда корхона техника хизмати ходимлари ҳамкорлигида рейдлар ўтказиб туради. Бир пайтлар масалан, хом ашё, ярим фабрикат буюмлар саклашда нуқсонларга йўл қўйилаётганлиги тўғрисида сигналлар тушган эди. Оператив равишда текшириш ўтказилди. Маълум бўлишича, ишлаб чиқаришдаги ўсиб бораётган қўламлар натижасида мавжуд материаллар омборхонага сиғмай қолаётган экан. Текшириш натижалари муҳокама этилиб, корхона раҳбарларига конкрет тадбирлар белгилаш лозимлиги таклиф этилди.

Шуни таъкидлаш кераккн, олиб борилаётган текширишларнинг самара бериши кўпинча назоратчиларнинг қанчалик принципиаллик билан иш юритишларига боғлиқ. Ана шундай принципиаллик туфайли шу йилнинг бошидан буён сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш 50 процентга камайди. Сифат тўғрисида олинаётган эътирозлар миқдори 24,5 минг сўмлик маҳсулотга камайди.

Халқ назорати бош группасининг бюроси ишга виждонсизларча муносабатда бўлиш бўйича бирорта фактни ҳам эътиборсиз қолдирмайди. Айбдорлар қатъий жавобгарликка тортилади.

Назоратчилар фақатгина технология режимларини кўздан кечириб қолишмай, маҳсулот сифатига ҳалал етказаётган жойларни ҳам аниқлашади. Назоратчилар амалга оширадиган текширишларнинг мавзуларини корхона партия комитети, бош мутахассислари таклиф этишади.

Бирлашма халқ назоратчилари корхонани техника жиҳатидан қайта қуроллантириш, янги техника жорий этилиши планларини мунтазам текшириш бўйича жиддий кураш олиб бориб, ихтирочилик ва рационализаторликда актив иштирок этишади. Йил бошидан буён ўнлаб новаторлар техника тараққиёти ва рационализаторлик ишларига катта ҳисса қўшдилар. Улар томонидан бир миллион сўмликка яқин иқтисодий самара берадиган 600 дан ортиқ таклиф ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Бирлашмада халқ назорати цех группа ва постлари фаолиятига раҳбарлик қилишнинг аниқ системаси юзага келган. Ҳар бир назоратчи аниқ вазифага эга. Группа ва постлар фаолиятининг бирлиги уларнинг ишини аниқ ташкил этиш имконини беряпти. Ҳар бир группа коллектив олдида турган аниқ вазифалардан, конкрет иш участкасининг ҳолатидан келиб чиққан ҳолда ўз планлари ва вазифаларини белгилашади. Шу билан бирга бу планларда бутун корхона олдида турган вазифалар эътиборга олинади.

Текширишлар амалий характерда бўлишида ошкоралик катта роль ўйнамоқда. Шунинг учун ҳам текширишларнинг натижалари мажлисларда муҳокама этилади, у ҳақда кўп нусхали «За электрификацию» газетасида, «Нур» радиогазетасида, шунингдек фотовитриналар, деворий газеталарда ҳикоя қилинади.

Биз бирлашма партия комитети комиссияси билан мунтазам алоқадорликда иш олиб борамиз. Чунки бу комиссия аъзолари ҳам халқ назорати бош группаси фаолиятида актив иштирок этади. Назоратчилар қайси масалани муҳокама этмасин, қаерда текшириш ўтказмасин, текширишлар кенг фронтда ўтказилгандагина, участкалардаги ҳақиқий аҳвол яхши ўрганилгандагина, ҳамма жойда юз бераётган нуқсонлар чуқур очиб ташлангандагина самарали бўлишига ишонч ҳосил қилдик. Бу текширишлар ўтказилгандан кейин ишни яхшилаш юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқиш имконини беради. Албатта бу тавсиялар мазкур участкадаги аҳволни ижобий томонга ўзгартиришга лойиқ бўлиши керак.

СССР халқ контроли тўғрисида Қонунда таъкидлаб ўтилганидек, биз группа ва постлар фаолиятини такомиллаштиришга кўпчилик бўлиб ҳаракат қилганимизда, илғор группа ва постларнинг тажрибаларини кенг оммалаштирганимизда катта ютуқларни қўлга киритамиз. Шунинг учун ҳам ўзларининг ҳуқуқларидан унумли фойдаланиб, конкрет ютуқлар қўлга киритаётган группалар фаолиятини доимо ўрганиш муҳим аҳамиятга эга. Бунда цех, группа вакиллари, постлар ва секторларнинг раҳбарларини ўқитиш, уларга инструктажлар беришга катта аҳамият беряпмиз. Ҳар ойда семинар ва йиғилишлар ўтказилмоқда. Унда навбатдаги вазифалар муҳокама этилиб, текширишларнинг натижалари қараб чиқилади. Халқ назорати активлари партия, совет органлари, халқ контроли комитетлари томонидан қўйилган вазифалар, бирлашма бўйича белгиланган муҳим тадбирлар ва буйруқлар билан ҳам танишишади.

Корхона халқ назоратчилари коллективда катта обрў-эътиборга эга. Уларнинг ярмидан кўпини коммунист ва комсомоллар, коммунистик меҳнат зарбдорлари, орден ва медалларнинг соҳиблари ташкил этади. В. Перцев, А. Ковалёв, Ф. Самигулин, Ф. Татарниковлар бошлиқ цех группалари малакали ва оператив ишлари билан эътибор қозонишган.

Халқ назоратчиларимизнинг келгуси ишларида ўз аксини топадиган КПСС XXVI съезди қарорлари, унда белгиланган улкан бунёдкорлик программаси бизни янада актив ва мақсадга мувофиқ иш олиб боришимизни тақозо этади.

К. ЖЎЛМИРЗАЕВ,
«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси халқ контроли бош группасининг раиси.

Жойлардан хабарлар

НОВАТОРЛАР ТАКЛИФИ

Тошкент грампластинкалар заводи халқ назоратчиларининг ярмидан кўпи ишлаб чиқариш новаторлари, актив рационализаторлардир. Фақат кейинги вақтнинг ўзидагина улар 12 та рационализаторлик таклифи киритишди. Бу эса 40 минг сўм иқтисодий самара берди.

Новаторларнинг ижодий фикрлари нимага қаратилган? Биринчи навбатда — меҳнат унумдорлигини ошириш резервларини қидириб топишга, албатта. Халқ назоратчиларининг бу таклифларини амалга оширишда кенг мутахассислар доираси жалб этилганлиги натижасида асосий ишлаб чиқаришнинг 87 процентини механизациялаш савияси ошди. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина корхона коллективи тежаб қолинган пластмассадан юз мингта катта форматдаги грампластинкалар тайёрлади.

Яқинда назоратчилар ёрдамида пластинкалар оғирлигини камайтиришга қаратилган бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Натижада ҳар бир пластинкадан 4—5 грамм қимматли хом ашёни тежаб қолиш имкони туғилди. Умуман завод бўйича бир йилда 13 тоннагача хом ашё тежаб қолинди.

Цехларда халқ контроли постлари ташкил этилди. Улар пластмасса чиқиндиларидан иккинчи марта фойдаланишга муваффақ бўлишяпти.

Корхона назоратчилари янги технологияни жорий этишда ҳам актив иштирок этишяпти.

Б. ВАСИН,
Тошкент грампластинкалар заводи пресслаш цехининг бошлиғи.

ЧИҚИНДИДАН ДАРОМАД

«Ҳамма ерда ҳар соҳада тежамкор бўлайлик» — «Узглавстройдревпром»нинг дурадгорлик буюмлари заводи халқ назоратчилари хом ашё ва материалларни тежаш учун улкан юришда ана шу шиорга амал қилмоқдалар. Корхонанинг барча цехларида материалларнинг сарфи қаттиқ назорат қилинади. Бу йил 1700 куб метр тахта, ёғоч-толали плиталарни иқтисод қилиш мўлжалланган.

Халқ назоратчилари ёғоч чиқиндиларидан кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариладиган цех қурилишида иштирок этмоқдалар. Бу ерда серунум ускуналар ўрнатилмоқда, дурадгорлик буюмлари бўлладиган иккита ярим автомат линия ўзлаштирилмоқда.

Хом ашё ва материаллардан тежамкорлик билан фойдаланиш заводда ёнилғи-энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш билан қўшиб олиб борилмоқда. Бу ўринда ҳам халқ назоратчилари оддий кузатувчилик қилишаётгани йўқ. Улар, жумладан, қуритиш хўжалигини реконструкция қилишни таклиф этдилар. Бу минглаб киловатт-соат электр энергиясини тежаб қолиш имконини беради. Реконструкция лойиҳасини Тошкент политехника институтининг ёғочни қайта ишлаш кафедраси ишлаб чиқмоқда.

Халқ назоратчиларининг яна бир хизмати ишлаб чиқариш-маиший бинолар куз-қиш мавсумида иссиқ сув, фойдаланилган буғ билан иситиладиган бўлди.

Завод коллективи ишлаб чиқариш ресурсларидан омилкорлик билан фойдаланиб бу йил 200 куб метр ёғоч, минг гигакалорий иссиқлик ва 60 минг киловатт-соат электр энергиясини иқтисод қилиш мажбуриятини олди.

С. ТУЛЯЕВ,
Собир Раҳимов район халқ контроли комитетининг раиси.

ТЕЖАМКОРЛИК ҚОНУНИ АСОСИДА

Тошкент трактор заводининг халқ назоратчилари пайвандлаш-пресслаш цехида металл чиқиндиларига эътиборсиз муносабатда бўлиш ҳоллари борлигидан хабар топдилар. Ҳақиқатан шундаймн, йўқлигини текширишга аҳд қилишди. Маълум бўлишича, ҳақиқатан 3, 4, 5-участкалар металл чиқиндиларига тўлиб ётар, брак қилинган маҳсулотларга ҳужжатлар ўз вақтида тўлдирилмас, баъзан бу умуман қайд этилмас экан. Натижада, металл ахлатлар билан бирга ташлаб юборилар, цех эса бундан анчагина зарар кўрарди.

Цех раҳбарлари жамоатчилик олдида жавоб бердилар, халқ контроли группаси металлдан оқилона фойдаланиш тадбирларини ишлаб чиқди, комплект деталлар ва металл маҳсулотларини топшириш нормалари қайта кўриб чиқилди. Уларни қабул қилиб олувчининг имзоси чекилган ҳужжат асосидагина бериш тавсия этилди. Маҳсулот сифати устидан қатъий назорат ўрнатилди. Бошқа участкаларда бракка йўл қўйишлар кескин камайтирилди. Техника назорати бюросининг ходимларига брак қилинган маҳсулотларни ўз вақтида расмийлаштириш ва белгиланган тартибда уларни олиб кетиш, участкани брак маҳсулотлардан тозалаш тавсия этилди.

Бир ойдан сўнг назоратчилар яна текшириш ўтказишди. Цех халқ контроли группасининг кенгайтирилган йиғилиши бўлди. Тадбирларнинг бир қисми амалга оширилган бўлса ҳам ҳали ишда сезиларли ўзгариш бўлмаганлиги таъкидлаб ўтилди.

Назоратчилар группасига бракни аниқлаш бўйича сайёр рейдлар ўтказиш ҳуқуқи берилди. Бу эса ишни тезлаштиришга ёрдам беради. Брак маҳсулотларни қайд этган ҳужжатлар бўлмагани учун интизомни бузувчиларга, ҳатто участка раҳбарлари ва назоратчилари ҳисобидан ўша брак маҳсулот ҳақини ундириб олишгача қатъий чоралар кўрилди.

Биз юқорида металлни тежаш учун завод халқ назоратчилари фаолиятидан биргина мисол келтирдик, холос. Йил бошидан буён эса юзлаб тонна металл корхона назоратчилари ёрдамида тежаб қолинди.

С. ЯНКИН,
трактор заводи халқ контроли цех группасининг раиси.

МАСЪУЛИЯТНИ ҲИС ЭТИБ

«Таштекстильмаш» заводининг коммунист В. Назаров бошчилик қилаётган халқ контроли бош группаси ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кўп иш қилаяпти. Фойдаланилмаётган резервларни аниқлашда ёрдам бераяпти.

—Группамизда 25 киши бор, улар 23 цех группасига бошчилик қилишаяпти. Уларда 268 назоратчи иш олиб бораяпти, — деб ҳикоя қилади раис. —Ҳамма назоратчилар актив ишлаяпти. Биронта ҳам нуқсон улар эътиборидан четда қолмаяпти.

Барча назоратчилар қалб қўрини тўкиб ишлашяпти. Халқ контроли группаларининг раислари цех партия ташкилотлари бюроси составига киришган. Уларнинг 70 проценти секретарь ўринбосарлари ҳисобланишади. Группада асосан тажрибали мутахассислар, ишлаб чиқариш ветеранлари, коммунист ва комсомоллар иш олиб боришаяпти.

Бош группа ўз эътиборини ишлаб чиқаришнинг мураккаб участкаларига қаратмоқда. Улар кўриладиган тадбирлар ҳақида олдиндан ўз йиғилишларида ва партком йиғилишларида келишиб олишади. Шунингдек, бу ерда перспектив планлар ва квартал планлари кўрилиб чиқилади ҳамда таҳлил этилади.

Биргина мисол келтириб ўтмоқчиман. Группага ташвишли хабар келди. Биринчи ва иккинчи механика цехлари станоклар ўрнатиш учун олдиндан майдонча тайёрлаб қўйишмаяпти. Назоратчилар дарҳол рейд ўтказишди, тадбирлар кўрилди. Аммо иш шу билан тугагани йўқ. Бош группа корхонага келтирилган асбоб-ускуналар қандай сақланаётганлигини ялписига текширишни қарор қилди.

Уларнинг бир қисми очиқ ҳавода қолгани аниқланди. Текшириш якунлари бўйича завод директори буйруқ чиқариб, айбдорларни қаттиқ жазолади, камчиликларга барҳам беришга қаратилган қарор қабул қилди.

—Бир ярим ойлардан сўнг биз яна бу қарор қандай бажарилаётганини текширишга аҳд қилдик, — деб ҳикоясини давом эттирди В. Назаров. — Олдиндан бош механик Н. Соловьева, бош инженер ўринбосари Х. Аксамиев, бошқа раҳбарларнинг ҳисоботлари тингланди. Ускуналарнинг бир қисми ўрнатилди ва ишга туширилди. Бошқалари эса пана жойга олинди.

Бош группанинг барча назоратчилари иштирок этган бошқа текширишлар ҳам яхши натижа бераяпти. Улар темирйўл транспортидан қандай фойдаланилаётганлигини текширишга аҳд қилишди. Бир неча кунгача назоратчилар рейдда бўлишиб, кўпгина камчиликларни очиб ташлашди. Айрим вагонлар нормадагига қараганда олти баравар кўп юки билан қолиб кетар экан. Рейд қатнашчилари тузган актда масъулиятсизликка йўл қўйган раҳбарларнинг номлари кўрсатиб ўтилди. Уларга кейинчалик чора кўрилди.

—Ўрток Л. И. Брежневнинг партия XXVI съездида қилган Ҳисобот доклади, — дейди В. Назаров, —ишимизда янги йўналишни кўрсатиб берди. Масалан, биз ҳали экономикани ҳақиқатан ҳам тежамли қилиш учун етарлича иш олиб бормаяпмиз. Турдош корхоналардаги ҳамкасбларимиз тўплаган илғор тажрибаларни онда-сонда ўрганаяпмиз. Съездда халқ назоратчиларига қарата: «Янада кўпроқ ғайрат билан ишлашга, янада ҳужумкорроқ бўлишга» қилинган даъват асосида биз ўзимизнинг кейинги ишларимиз режасини тузиб олдик.

В. БАНДОРИН.

«...ОДДИЙ ВА ШУНЧАКИ КУНДАЛИК БИР ЮМУШ БУЛИБ КУРИНГАН ИШ — ЖАМОАТ БОЙЛИГИГА ОМИЛКОРЛИК БИЛАН МУНОСАБАТДА БУЛИШ, УЗИМИЗДАГИ ҲАММА НАРСАЛАРДАН ТУЛА-ТУКИС, МАҚСАДГА МУВОФИҚ ТАРЗДА ФОЙДАЛАНИШ МАҲОРАТИ ИҚТИСОДИЙ СИЁСАТНИНГ УЗАГИ БУЛИБ ҚОЛМОҚДА».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Сергелида ошхона ва бошқа мебеллар заводи ой сайин тобора кўплаб маҳсулот ишлаб чиқараяпти. Фақат ишлаб чиқариш ҳажми эмас, балки маҳсулот сифати ҳам ошмоқда. Мебелсозларнинг кўпгина буюмлари узоққа чидаши билан шуҳрат топган. Коллектив ютуғида назоратчилар ҳиссаси ҳам оз эмас. Сергей Зарянов бошчилик қилаётган халқ контроли группаси доимо маҳсулот сифатига кўз-қулоқ бўлиб турибди.

СУРАТДА: группа раиси С. Зарянов.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

⊙ ТАЪСИРЧАНЛИК — ИШ УСЛУБИМИЗ!

⊙ ҚАТЪИЙ ҲИСОБ ОЛИБ БОРИЛМАГАЧ...

⊙ УНУТИЛГАН ЭКСКАВАТОР

⊙ ЧИҚИНДИДАН 100 МИНГ ДОНА ПЛАСТИНКА

ЙИҒИЛИШ БЎЛИБ ЎТДИ

Акмал Икромов, Киров, Октябрь, Сергели, Ҳамза, Фрунзе ва Чилонзор районлари халқ назоратчилари активининг йиғилишлари бўлиб ўтди. Уларда комитетлар, группа ва постларнинг партиямиз XXVI съезди қарорларидан, ўрток Л. И. Брежневнинг Ҳисобот докладидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди.

Л. ГОЛЕНДЕР,
халқ контроли шаҳар комитети ташкилий бўлимининг мудири.

● *Шаҳар халқ контроли комитетида*

ТАЖРИБА МАЪҚУЛЛАНДИ

Ишлаб чиқариш резервларини аниқлаш ва улардан самарали фойдаланиш, иқтисод ва тежамкорлик режими устидан амалий назорат ўрнатиш, группа ва постларнинг активлигини ошириш юзасидан Фрунзе район халқ контроли комитетининг иш тажрибаси маъқулланди.

Бултур ва шу йилнинг биринчи кварталида иш планига мувофиқ комитет иш вақтидан, энергетика ресурслари, моддий ва пул маблағларидан оқилона фойдаланиш бўйича 21 та текшириш ўтказди. Текшириш материаллари комитет йиғилишларида муҳокама этилди, 24 корхона ва ташкилотнинг раҳбари хўжасизлик ва талон-тарож учун жавобгарликка тортилди.

Ҳар бир текшириш бўйича зарур чоралар кўрилди, бу эса район назоратчиларига 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик планларини бажаришга салмоқли ҳисса қўшиш имконини берди. Район саноат корхоналари қўшимча 26 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилди, 1,3 минг тонна металл прокати, 7,6 миллион киловатт-соат электр энергияси, 8 минг гигакалорий иссиқлик, 740 тонна шартли ёқилғи тежади.

Шу йилнинг биринчи кварталида «Таштекстильмаш», «Промстройкомплект», тажриба-механика, абразив заводлари, тўқимачилик комбинати ва бошқа корхоналарнинг назоратчилари катта ютуқларга эришдилар.

ХАТЛАРГА — ДОИМИЙ ЭЪТИБОР

Акмал Икромов район халқ контроли комитетига ҳар ойда меҳнаткашлардан ўнлаб хат, шикоят ариза ва таклифлар тушиб турибди.

Уларнинг кўпчилигида коммунал-маиший хизмат, савдо ва умумий овқатланишдаги нуқсонлар, мансабдор шахсларнинг хўжасизлиги ва ўз вазифасини суиистеъмол қилаётгани ҳақида хабар қилинган. Район корхоналари ва муассасалари ишини яхшилашга қаратилган тадбирлар ҳам оз эмас.

Район комитетининг КПСС Марказий Комитети кейинги қарори асосида меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят, ариза ва таклифлари билан ишлаши масаласи шаҳар халқ контроли комитетининг навбатдаги йиғилишида кўриб чиқилди. Шикоят ва таклифлар бюроси, комитет қошида ташкил этилган хат ва аризаларни текшириш секторларининг ижобий фаолияти қайд этиб ўтилди. Шу билан бирга айрим камчилик ва нуқсонлар кўрсатилди. Группалар иши юзасидан район халқ контроли комитети етарлича назорат ўрнатмаган. Меҳнаткашларнинг хатларига ҳамма жойда ҳам етарлича эътибор берилган, деб бўлмайди. Масалан, сут комбинати, «Шуҳрат» мактаб-магазинидаги халқ контроли группаларида хатлар билан ишлашнинг аҳволи тўғрисидаги масала ҳатто 1980 — 1981 йиллар иш планларига ҳам киритилмаган. Айрим шикоят ва аризалар кечикиб кўриб чиқиляпти. Ариза ва шикоятларни ҳисобга олиш дафтарчаси пала-партиш тутилган.

Шаҳар комитети Акмал Икромов район халқ контроли комитетининг раиси Т. Валихонов зиммасига нуқсонларга барҳам бериш юзасидан зарур чоралар кўриш вазифасини юклади, меҳнаткашларнинг шикоят ва таклифлари бюроси ишини яхшилашга кўмаклашувчи тадбирларни тавсия этди.

ЭСКИ КАСАЛЛИК

Марказлашган усулда юк ташиш трестининг автомобиль хўжаликларида ташилган юкларни ошириб ёзиш эски касаллик бўлиб қолди.

Шаҳар халқ контроли комитети навбатдаги текширишда айрим автомобилларнинг йўлга созланмаган ёки спидометри муҳрланмаган ҳолда чиқиш фактларини очиб ташлади. Иш куни тугагандан сўнг йўл варақалари тўла топширилмаяпти. Товар-транспорт накладнойларида товар бўлимига оид банди кўпинча тўлдирилмайди. Автомобиль хўжаликларининг раҳбарлари эса бу камчиликларга индашмаган. Масалан, бу 39-автокорхона (директори Пўлатов), 141-корхона (директори Цаплин) ва бошқаларга тааллуқлидир. Бундай муросасозлик, транспорт ҳужжатларини расмийлаштиришдаги назорат йўқлиги кўпгина ошириб ёзишларга олиб келган.

Автотранспортдан фойдаланишни қонунсиз назорат қилгани, ташилган юкларни ошириб ёзишга йўл қўйгани учун 39-автотранспорт корхонаси директори ўринбосари Назаровга виговор эълон қилинди, 141-автотранспорт корхонаси директорининг ўринбосари Жалилов огоҳлантирилди. Шаҳар комитети автокорхоналарнинг директорлари Пўлатов ва Цаплин зиммасига коллективларда текшириш материалларини муҳокама қилиш, айбдорларни жазолаш, аниқланган камчиликларга барҳам бериш вазифасини юклади.

«ХАЛҚ КОНТРОЛИ» ПОЧТАСИНИ КЎЗДАН КЕЧИРИБ

ДАСТХАТСИЗ ИЗЛАР

«Деразамиз олдида бир неча ойдан бери турган экскаваторни ким ва нима учун ташлаб кетган!»
Б. Умаров.

«Сўнгра менга: бор, қурувчилардан сўра, қачон улар камчиликларни тузатишади, дейишди.»
А. Кременецкая.

«Тўғри эмасми — 8 ва 10 рақамлари бошқа-бошқа, уларни қандай қилиб чалкаштириб юборишган экан!»
Г. Муслихова.

Чиндан ҳам аниқ қилиб ёзилган 8 рақамини кўра туриб, уни 10 деб ўқиш учун «маҳорат» бўлиши керак.

Шундан кейинчи? Шундай кейин почта ходими бир парча қоғоз олиб, унга: «Дизельная кўчасида 10-уй йўқ, деб ёзадию, иш тамом вассалом. Қоғоз парчаси откриткага ёпиштирилади ва Г. Н. Муслиховага қайтариб юборилади.

Ана шундай ҳангомалар. Г. Н. Муслихова 1 Май байрами муносабати билан 8-уйга табрик откриткасини юборсаю, унга қандайдир 10-уй ҳақида гапиришади. Ўз-ўзидан савол туғилади: Г. Н. Муслихова ушбу «хизмат» учун кимга «миннатдорчилик» билдириши керак?

Ўйлаймизки, 7-алоқа бўлимида ушбу дастхат кимникилиги аниқлай олишади. Фақат шуни унутмаслик кераккн, ижрочи ўз бажарган ишини аниқ баён этиши, вазифаси, фамилиясини тушунарли қилиб қайд этиши керак. Бу хизмат маданияти бўлибгина қолмай, масъулият ҳамдир.

Бундай кўзга кўринмас шахслар турли-туман. Улар из қолдиришадию, қани топиб кўрингчи. Айтайлик, Куйбишев районида истиқомат қилувчи Б. К. Уваров «Қорасув-1» массивидаги 14-уй деразаси олдида бир неча ойдан бери турган экскаваторни ким ва нима учун ташлаб кетган, деб сўрайди ўз хатида. Ҳақли савол. Аммо унга дарҳол жавоб беролмайсан. Ваҳоланки, Б. К. Уваров кўргазмали бўлиши учун бир ярим кубометр чўмичли экскаваторнинг тўрт томондан олинган суратини ҳам илова қилган. Аммо механизмнинг эгаларини аниқлаш қийин: унинг на номери бор, на қайси қурилиш ташкилотига тегишли эканлиги кўрсатилган.

Баъзи мактубларда уйларга ана шу уйни қурган ташкилотнинг номи кўрсатилган тахтачалар қўйилишини сўраб мурожаат қилишади. Бу ўз-ўзидан яхши фикр. Аммо баъзи қурувчилар уларнинг таклифини эшитиб, уялганларидан тескари қарайдилар. Эҳтимол, улар ном-нишонсиз юришни афзал кўрсалар керак.

Айтайлик, А. М. Кременецкая Луначарский шоссесининг жанубий томонидаги янги 32-уйдан квартира олди, деяйлик. Бу уйга оилалар январь ойидаёқ кўчиб кира бошладилар.

Одатда янги квартиранинг калитини олган киши бениҳоя хурсанд бўлади. 32-уй билан эса бироз бошқачароқ бўлди. А. М. Кременецкая квартира калитини олдию,.. ваннахонага ва кечирасиз... ҳожатхонага сув уланишини икки ҳафта кутди. Кейинчалик иссиқ сув беришди. Аммо ҳаддидан ошириб юборишганга ўхшайди: иссиқ сув ертўлани тўлатиб юборди. Эрталаб хонадонлар ҳаммомдан чиққандек отилиб чиқа бошладилар.

Аммо бу ўринда номнишонсиз қолишнинг иложи бўлмаса керак. Уйни «Главташкентстрой» 1-уйсозлик комбинатининг 1-пардоз ишлари бошқармаси пардоздан чиқарганлиги, санитария-техника ишларини «Горсантехгазмонтаж» трести 1-монтаж бошқармасининг участкаси олиб борганлиги маълум.

Ҳулоса қилиб шу нарсани айтмоқчи эдик. Шу хилдаги мактублар юзасидан редакция, шаҳар халқ контроли комитети камчиликлар тузатилди, хонадонларнинг эътирози йўқ, деган жавоб олиб туради. Камчиликларнинг тузатилиши шубҳасиз яхши. Мабодо жавобларда ушбу камчилик кимнинг айби билан содир бўлгани, қилмишлари учун кимлар қайси «мукофот» га сазовор бўлгани қайд этилса, яхши бўлар эди. Бу подъездда турадиган тахтача учунгина эмас, иш манфаати учун ҳам фойдали бўлар эди.

ДИЛ ТАШАККУРИ КЎПАЙЯПТИ

Тошкент Марказий универсал магазинининг йўлакларида халқ назоратчиларининг ҳар бир рейдидан кейин «Чақмоқ»лар пайдо бўлади. Унда кўпинча шундай дейилади: «Бугун фалон секциянинг сотувчилари энг юқори иш унумдорлигига эришишди, фалон сўмлик моллар сотилди. «Қандингизни уринг».

Бу ерда 130 назоратчи бор. Катта отряд. Шикоят ва таклифлар дафтарида дил сўзлари тобора кўпаяётгани, баъзи бир моллар сифати яхшиланаётгани, уларнинг тури кўпаяётгани эзгу ишлардан яққол далолат бериб турибди, бунда халқ назоратчиларининг ҳиссаси каттадир.

Ҳар бир рейд материаллари жамоатчилик ҳукмига ҳавола этилади. Бўлимларда, секцияларда бу камчиликлар қизғин муҳокама қилинади. Масалан, энг кейинги рейд хизмат кўрсатиш маданияти, моллар таъминотига бағишланди. Назоратчилар эътиборидан ҳеч нарса четда қолмаяпти. Бадиий советларда улар оддий кузатувчи эмас, ўзларини шу ишга даҳлдор деб билмоқдалар. Натижада, Марказий универсал магазини ходимлари харидорлардан «Раҳмат» сўзини тез-тез эшитишяпти.

Д. ҲАКИМОВ,
Марказий универсал магазини халқ контроли группасининг раиси

МАЖБУРИЯТЛАР ИЗИДАН

ИШ УСЛУБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

ҲАМЗА ВА КУЙБИШЕВ РАЙОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Мусобақадош районларнинг меҳнат коллективлари йилнинг дастлабки уч ойлик планини яхшигина техника-иқтисодий кўрсаткичлар билан якунладилар. Натижада Ҳамза райони маҳсулот реализация қилиш планини 2,4, Куйбишев райони эса 1,3 процентларга ошириб адо этди. Бу ўз навбатида пландан ташқари 5.145 минг ва 1.672 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш имконини берди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириқлари 2,3 ва 2,9 процентларга ошириб бажарилди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръати 6,4 ва 4,6 процентларни ташкил этди.

Ҳамза райони индустрияси меҳнат унумдорлигини юксалтириш планини 102,2 процент, Куйбишев райони эса 102,6 процент бажарди. Районларда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,2 ва 4,2 процентларга ўсди. Ҳамза районида ишлаб чиқариш ҳажмининг 81,3 процент ўсишига, Куйбишев районида эса 91,3 процент ўсишига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди.

Ҳамза райони корхоналари январь-март ойларида давлат Сифат белгиси билан умумий маҳсулот ҳажмининг 3,3 процент ҳажмида, Куйбишев райони эса 29,8 процент ҳажмида маҳсулот ишлаб чиқардилар. Районларда маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш топшириқлари 101,4 ва 101,8 процентларга адо этилди. Маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан Ҳамза районида 22,5 процентга, Куйбишев районида эса 3,1 процентга ўсди.

Мусобақадош районларда қолоқ корхоналар йўқ. Шу билан бирга бир қатор ишлаб чиқариш бўлинмалари март ойи программасини бажара олмадилар. Жумладан, Ҳамза районида 9 цех, 12 участка, 6 бригада, 132 ишчи қолоқлар сафидан ўрин олди. Куйбишев районида эса ростовлик ва янгийўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин мусобақасининг таъсири кўринди: бу ерда қолоқ цех, участка ва бригадалар бўлмади.

Қурилиш-монтаж ишлари плани (марказлашган молиявий манбалар — 1981 йил январь-февраль ойлари маълумотлари)ни Ҳамза райони 89 процент, Куйбишев райони эса 95 процент бажарди.

Ҳамза райони бўйича

Саноат корхоналари коллективлари юксак меҳнат унумдорлигига эришдилар. Улар илгари қабул қилган мажбуриятларига қўшимча мамлакат халқ хўжалигига 1245 минг сўмлик буюмлар етказиб бердилар. Бунга авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, синтетика ювиш воситалари заводи, ёғ-мой комбинати ва бошқа корхоналар коллективлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

«Ташэлектромаш», қурилиш министрлигининг асфальт-бетон, Қўйлиқдаги кўприк темир-бетон конструкциялари заводларида ва бошқа корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш бўйича кўпгина ишлар қилинди.

Шуниси қувончлики, мазкур корхоналарда юксак натижаларга меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини қўллаш ҳисобига эришилди.

Шу билан бирга бир қатор корхоналар ўзларининг шартнома мажбуриятларини тўла бажара олмадилар. Биринчи навбатда бу қоғоз, упаэлик фабрикаларига, экспериментал енгил металл конструкциялари, «Тошкентвино» комбинати коллективларига тегишлидир. Улар фақат белгиланган шартномаларни бузиб, буюртмачиларга ўз вақтида маҳсулот етказиб бермайгина, балки ассортимент бўйича ҳам топшириқларни бажара олмадилар.

Қурилиш министрлигининг Қўйлиқдаги 2-темир-бетон буюмлари заводи январь-март ойларида планга қўшимча 90 минг сўмлик маҳсулот реализация қилди. Бир қараганда, бу ёмон эмас. Бироқ бу корхона ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмини 100 минг сўмликка қисқартириб юборди. Меҳнат унумдорлиги эса 4,2 процентга камайди.

Куйбишев райони бўйича

Бу ерда, саноатда ишлаб чиқариш ҳажми кейинги йилда 6,5 миллион сўмликка ўсди ва унинг ўндан тўққизига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришиш таъминланди. «Ўзбекхлопкомаш» машинасозлик заводи, «Энергостройиндустрия» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 3-ўн заводи ва бошқа корхоналар квартал мобайнида мажбуриятларида белгиланганидан кўпроқ ҳажмда пландан ташқари маҳсулот реализация қилдилар.

Бироқ, бу ерда ҳам худди Ҳамза районидагидек, бир қатор корхоналар — «Ташавтоматика», экскаватор заводлари ва бошқалар шартнома мажбуриятларида белгиланган муддатда ва белгиланган ассортимент бўйича мижозларига буюмлар етказиб бериша олмади. Улар 865 минг сўмлик қарз бўлиб қолдилар.

Бир қатор корхоналарда белгиланган нормадан ташқари сарф-харажат қилиняпти. Жумладан, «Средазкабель», экскаватор заводлари, «Фан» босмахонаси фақат икки йил мобайнида маҳсулот танархини 219 минг сўмликка қимматлашишга йўл қўйдилар.

Машинасозлик заводи меҳнаткашлари ўз мажбуриятларида биринчи квартал мобайнида 202 минг сўмлик маданий-маиший буюмлар ишлаб чиқаришни белгилаган эдилар. Бироқ, 201 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Планнинг бажарилишига эса озгина, 0,5 процент етмади, холос. Хизматлар ва участкалардаги мутахассислар кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш масаласига шу қадар эътиборсизлик билан қараганликлари ғоят ачинарли. Бунинг оқибатида белгиланган план бажарилмай қолди.

Январь-март ойлари социалистик мусобақаси якунларини Куйбишев район партия комитети саноат, транспорт, қурилиш ва алоқа бўлими мудири С. Тожиев шарҳлайди:

—«СССРни социал ва иқтисодий ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишларида» хўжалик механизмини такомиллаштиришда меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини кенг жорий этиш катта самара бериши таъкидланган. Тажриба кўрсатганидек, ишнинг коллектив методи анча самаралидир. Ҳеч қандай қўшимча ҳаражатларсиз меҳнат унумдорлиги ўсади, сифат яхшиланади, ишлаб чиқариш маданияти ўсиб, интизомга риоя қилинади.

Бугунги кунда партия ташкилотлари меҳнат коллективларининг диққат-эътиборини ана шу муҳим масалага қаратмоқдалар.. Пировардида районда наряд асосида ишлайдиган 890 та бригада ташкил этилади. Уларда 6,6 минг нафардан зиёд ишчи меҳнат қилаяпти. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатмоқдаки, бир йил мобайнида улар ялпи маҳсулот ҳажмининг 30 процентига яқин маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

Районнинг кўпгина корхоналарида бригада формасини жорий этиш бўйича координация ишларини амалга оширувчи ишлаб чиқариш комиссиялари ишлаб турибди. Бунга «Тошкенткабель» заводида оқилона ёндошилаяпти. Бу ерда беш йилликка мўлжалланган коллектив метод муқобил плани жорий қилинган. Бу йилнинг ўзида ишлаб чиқариш ҳажмининг 46 процентини бригадалар бажарадилар. 1982 йилда эса бу кўрсаткич 17 процентга, беш йиллик охирида эса 76 процентга кўпаяди.

Шу куннинг вазифаси— меҳнатни ташкил этишнинг метод ва формаларини тинмай такомиллаштиришдан, иш сифати ва самарадорликни оширишдан, ишлаб чиқаришни ривожлантиришни тезлаштиришдан иборатдир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг биоорганик химия институтида халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун катта аҳамиятга эга бўлган проблемалар юзасидан кенг кўламда илмий тадқиқотлар олиб борилмоқда. Жумладан, институтнинг фармакология лабораториясида янги шифобахш препаратларнинг хусусиятлари чуқур тадқиқ этиляпти.

СУРАТДА: кичик илмий ходим Х. Муҳаммаджонова электроэнцефалограф маълумотларини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

▲ ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

ФОЙДАЛИ УЧРАШУВ

Яқинда В. И. Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат университети юридик факультети Совет ҳуқуқи Асослари кафедрасининг ташаббуси билан тарих ва фалсафа-иқтисод факультетлари студентларининг Киров район давлат маъмурий органлари вакиллари билан учрашуви ўтказилди. Учрашувни фалсафа-иқтисод факультети партия ташкилотининг секретари, фалсафа фанлари кандидати, доцент С. Йўлдошев кириш сўзи билан очди. У мамлакатимизда жиноят қилиш ҳоллари кундан-кунга камайиб бораётганлигини таъкидлаб, ҳуқуқ-тартиботни пропаганда қилишда милиция, суд, прокуратура органларининг кўп қиррали фаолияти тўғрисида сўзлади. Киров район ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция подполковниги Э. Г. Парсегов район территориясида ҳуқуқ бузувчи шахсларга қарши курашда жамоатчиликка таянган ҳолда олиб борилаётган кенг профилактик ишлар ҳақида гапирди.

Прокуратура органларининг социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашдаги тутган роли кўп қирралидир. Бу ҳақда район прокурорининг ўринбосари, биринчи класс юристи Г. В. Гудков йиғилганларга кенг тушунтириб берди. Район халқ судининг раиси У. М. Муҳамедов эса одил судловни амалга ошириш натижасида районда жиноят содир бўлиш ҳоллари кундан-кунга камайиб бораётганлиги, халқ судлари олдида турган вазифалар, ёшлар томонидан содир бўлаётган айрим жиноятлар устида фикр юритди. У ўз сўзининг охирида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан одил судлов олдига қўйилган вазифалар устида ҳам тўхталиб, бу вазифалар албатта шараф билан бажарилишига ишонч билдирди.

М. САИДАЗИМОВ,
юридик фанлари кандидати.

• Фанимиз фидойилари

ТАНИҚЛИ ТИЛШУНОС

Совет ҳокимияти йилларида республикамизда фаннинг турли соҳалари бўйича етук олимлар етишиб чиқди. Фан ва маданиятимизнинг бугунги равнақида уларнинг муносиб улуши бор. Ана шундай олимлардан бири таниқли тилшунос Сафо Зуфарийдир.

Сафо Зуфарий республикамизда шевашунослик ва луғатшуносликнинг ривожланишига салмоқли ҳисса қўшиб келаётган олимдир. Унинг ҳаёти, босиб ўтган йўли фанга сидқидилдан хизматнинг ёрқин намунаси бўла олади.

С. Зуфарий бошланғич таълимни (1920—24 йиллар) Тошкент шаҳрининг Жарариқ маҳалласидаги Фурқат номли мактабда олди. Сўнгра Наримонов номли таълим-тарбия техникумида ўқиди. Ана шу техникумда таҳсил йилларидаёқ тил ва адабиётга меҳр қўйди, ҳикоя, очерк, мақолалар билан матбуотда қатнашиб юрди.

Сафо ака техникумни битиргач, тил муаллими қилиб шу ерда ишга қолдирилди. 1930 йилда Наримонов техникуми ўзбек эрлар билим юрти билан бирлашиб, педагогика билим юртига айлантирилади ва Самарқанд шаҳрига кўчирилади. Шу муносабат билан С. Зуфарий ҳам педагогик фаолиятини Самарқандда давом эттирди. У дарс бериш билан бирга Ўзбекистон Давлат илмий-текшириш институти қошида ташкил бўлган аспирантурада ўқийди. Аспирантуранинг охирги курсини Ленинградда тамомлаб қайтади. Ленинградда совет тилшунослигининг асосчилари академик И. И. Мешчанинов, академик Н. Я. Марр, машҳур туркологлар олимлар С. Е. Малов, А. К. Боровковдан таълим олади. У ердан қайтган Сафо Зуфарий Ўзбекистон ССР Фанлар комитетининг Тил, адабиёт ва тарих институтида илмий ходим бўлиб ишлай бошлади. Айни вақтда янги алифбо ва терминология комитети ишида фаол иштирок этди.

30-йилларда Сафо Зуфарий тил соҳасида бир қатор илмий асарлар ёзди. «Ўзбек тилининг Сайрам шеваси» номли йирик тадқиқоти бунга мисол бўла олади. Тадқиқот «Тил проблемалари» тўпламининг 1—2 китобларида эълон қилинди. Шунингдек, у ўша йиллари совет мактаб-маорифи тарихида муҳим роль ўйнаган колхозчи-ёшлар мактаби, фабрика-завод мактаблари учун программа, қўлланма ва дарсликлар тузишда қатнашди. Ана шу мактаблар учун «Ўзбек тили» ва «Эсдалик» китобларини чоп эттирди. Тилшуносликдан умумий маълумот берувчи бир неча рисолалар эълон қилди. Ўзбек маданиятининг ўша пайтдаги долзарб масалаларидан бўлган янги алифбо, имло ва терминология бўйича илмий-оммабоп мақолалар ёзиб, «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Маданий инқилоб», «Ер юзи», «Машъала» каби қатор газета ваа журналларда қатнашиб турди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Сафо Зуфарий Самарқанддаги икки олий ўқув юрти аввал педагогика институтида, сўнгра Ўзбекистон Давлат университетида ўзбек тили тарихи ва тилшуносликка кириш фанларидан дарс берди.

30-йилларда тугалланган ва айрим сабабларга кўра тўхтаб қолган «Ўзбек тилининг Сайрам шеваси» номли тадқиқотини Сафо Зуфарий 1966 йилда кандидатлик диссертацияси сифатида муваффақиятли ҳимоя қилди. У Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти луғат сектори қошидаги картотека фондининг бойишига ҳам катта ҳисса қўшди. 1957 йилдан бошлаб шу картотека фондининг бошлиғи вазифасини бажарди. Унинг раҳбарлиги ва ташаббуси, туфайли фондаги сўз карточкалари 2 миллион донадан ошиб кетди. Бу материаллар ўзбек тилининг луғатларини тузишда катта илмий база бўлиб хизмат қилмоқда. Сўз картотекасининг кўпайиб бориши ўзбек тилининг изоҳли луғатини яратишга замин ҳозирлади. Бир гуруҳ луғатшунос олимлар 60-йилларда ана шу луғатни тузишга киришдилар. Қарийб йигирма йил давом этган тадқиқот ва изланишлар туфайли тарихда биринчи марта ўзбек тилининг икки томлик изоҳли луғати яратилди. У 60 мингдан ортиқ сўзни ўз ичига олган. Бу луғатни тузиш ва нашрга тайёрлашнинг ҳамма жараёнларида Сафо Зуфарий актив иштирок этди. У луғатнинг иккинчи томига кирган «Ч» ва «Я» ҳарфларидаги йигирма босма тобоқ материалининг муаллифидир. Луғат шу йилнинг бошларида Москвада кўп нусхада чоп этилди. Бу луғат ўзбек тилшунослиги ва луғатшунослиги н и н г, умуман, ўзбек совет маданиятининг катта ютуғидир.

Сафо ака шогирд тайёрлаш соҳасида ҳам кўзга кўринарли иш олиб борди. Ҳозир республикамиз педагогика институтларида ишлаб турган бир қанча тилшунос педагоглар Сафо аканинг шогирдларидир.

Ҳозирги пайтда тилшунос олим Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. С. Сулаймонов номидаги Қўлёзмалар институтида ишлаб турибди. Эски қўлёзмалар билан ишлаш, айниқса, турли мавзулар бўйича кўрсаткич-картотекалар тузиш ишидаги бой тажрибаларини ёш олимларга ўргатмоқда. Институт қўлёзма китобларининг муаллифлар бўйича, тиллар бўйича карточка каталоглари унинг раҳбарлигида амалга оширилмоқда.

Институт коллективи Сафо Зуфарийни табаррук 70 ёши ва илмий-педагогик фаолиятининг 50 йиллиги муносабати билан қизғин муборакбод этмоқда. Биз ҳам отахон олимга сиҳат-саломатлик ва илмий ишларида муваффақият тилаймиз.

М. ҲАКИМОВ,
филология фанлари кандидати.

КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз

ФАНТАСТИКА ВОҚЕЛИККА АЙЛАНМОҒИ КЕРАК

«...Кам чиқитли, чиқитсиз ва энергияни тежайдиган технологиядан кенг фойдаланилсин...»
(«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари» дан).

Тошкентдаги Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий-тадқиқот институтида мени таништиришган лойиҳанинг асосий принциплари Шевченко кўчасидаги оддий бино подвалларида амалга оширилмаганда, уни фантастика деб аташ мумкин эди.

Бу ерда на оғир кончилик машина-ускуналарини, на қудратли бойитиш фабрикаларини, на жуда кўп энергия сарфлайдиган электрод ванналар ишлатмаган ҳолда индустриямизнинг неча ўнлаб тармоқлари муҳтож бўлган соф мис олиш йўлини топишди. Янги металлургия установкаси учун керакли нарсаларнинг ҳаммаси — бир уюм руда, чоғроқ бир насос ва микроблар солинган пробиркадан иборат холос.

«Тиобациллос тиооксиденс» ва «Тиобациллос ферроксиденс» микроблари ўзининг ғалати «диди» билан фанга кўпдан бери маълум. Улар мис, темир ва олтингугурт бирикмасидан иборат минерал-халькопиритда яшайди. Уларга ҳаво билан сув «озиқ» бўлади. Микроблар ҳаёт фаолияти жараёнида алоҳида бир модда ажратади ва модда халькопирит билан реакцияга киришади. Пировард натижада рудада таркибида бўлган мис купорос эритмасига ўтади. Ундан мисни ажратиб олиш осон. Мактабда ўтказилган бир тажрибани эслайлик: купоросга ботирилган темир мих бир неча минутдан сўнг қизил металл пардаси билан қопланиб қолади.

Шундай қилиб, бизнинг «металлургия заводимиз» бундай бўлади: бир уюм руда ётади. Унинг устидан бир текисда сув оқиб туради. Руда орасида эса микроблар яшайди. Руданинг тагидан купорос жилғаси оқиб чиқиб, ҳовузга тушади. Ҳовузда эса олдиндан темир-терсак уюми ташлаб қўйилган бўлади. Тез орада шу темир-терсакни эритиш мумкин бўлади ва ундан икки хил металл: пўлат билан мис чиқади.

Микробиологик металлургия олимларга кўпдан бери маълум. Баъзи мамлакатларда, шу жумладан бизнинг мамлакатимизда уни жорий этишга интилмоқдалар. Лекин микроблар жуда суст таъсир этади: рудадаги бутун металлни ажратиб олишга йиллаб вақт кетади.

Тошкент методининг бошқа ҳамма методлардан фарқи ҳам айни шунда. Геолог М. А. Орел, микробиолог А. Б. Живаева ва ишнинг бошқа қатнашчилари рудага мумкин бўлганидан **юз минг марта кўп** микроорганизм солишга муваффақ бўлдилар. Шунинг учун ҳам бутун жараён анча тез боради, руда мисини бир неча йилда эмас, балки бир неча ойда беради.

Энди микробиологик металлургиянинг тежамлилиги тўғрисида гапириш мумкин. Саноат кўламида ишлашга яроқсиз ташландиқ рудада бўлган жойда бу усул айниқса қўл келади. Бундай руда таркибидаги металл ниҳоятда оздир.

Олмалиқда металлургия комбинати ишга тушганидан бери бир неча миллион тонна шундай руда йиғилиб қолган. Ана шундан мис ажратиб олиш мумкин бўлади.

Олимлар тажриба установкасининг лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Шунга асосан йўлга қўйиладиган технологияда кўринмас металлурглар зўр бериб ишлайди. Самарқанд областидаги Ингичка конида ёки Олмалиқнинг ўзида шундай установкани қуриш мўлжалланмоқда.

Ю. КРУЖИЛИН,
ЎзТАГ мухбири.

Чилонзор массивининг 26-кварталидаги 47-уй-жойлардан фойдаланиш бошқармаси ходимлари болалар ва ўсмирларнинг бўш вақтини ташкил этишга катта эътибор беришяпти. Бу ерда алоҳида ажратилган тўрт хонали квартирада «Юность» клуби ишлаб турибди. Клуб ҳузурида турли тўгараклар бор.

СУРАТДА: уй-жойлардан фойдаланиш бошқармасининг бошлиғи, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Фаттоҳ Тўхтаевич Расулов микрорайонда тугалланган кўкаламзорлаштириш ишларига якун ясамоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси, (ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮҚОРИ БАҲО

ЖЕНЕВА. Халқаро олимпиада комитетининг босма нашри «Ревю олимпик» Олимпиада-80 тўғрисидаги фильмга юқори баҳо берди. Журналнинг таъкидлаб ёзишича, фильмни яратишда сценарист ва постановкачи Юрий Озеровнинг хизмати катта. Халқаро олимпиада комитети президенти Хуан Антонио Самаранч Озеровни қабул қилди ва уни ижодий муваффақият билан табриклади. «ХОК» Олимпиада-80 тўғрисидаги расмий фильм сифатида қабул қилган бу кинолента ҳақли равишда олимпиада мавзуидаги энг яхши фильмлардан бири ҳисобланади», — деб ёзади «Ревю олимпик».

«Озеров ва унинг ҳамкасблари фильмда олимпизмнинг тарихи инсонпарварлик руҳи ва поэтикасини уйғунлаштира олганлар. Совет авторларидан 150 киши томошабинларга барча спорт майдонларида бўлиш ҳамда «ташқаридан туриб» ўйинларни томоша қилиш имкониятини яратиб бердилар»— деб таъкидлайди журнал.

КЕСКИН ПРОБЛЕМА

ЛОНДОН. Ишсизлик Англияда энг кескин проблема бўлиб қолмоқда. Бу ерда эълон қилинган расмий маълумотларга кўра, ҳозирги вақтда мамлакатда ишсизлар 2,5 миллион кишидан ошиб кетган. Буларнинг 10 процентдан кўпи хунарманд аҳолидир. Газеталарнинг ҳисоблашича, ҳозирги вақтда ҳар куни 5 минг киши ёки бир минутда тўрт киши ишдан маҳрум бўлмоқда.

Маҳаллий матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, ишсизлар консерватив ҳукумат иқтисодий сиёсати туфайли жадал суръатлар билан кўпаймоқда. Бу сиёсат социал эҳтиёжларга ажратиладиган маблағни кескин қисқартириш ва ҳарбий ҳаражатларни ошириш билан бир вақтда иқтисодий ривожланишни кўзда тутади.

КИТОБСЕВАРЛАР УЧУН

ҚОБУЛ. Афғонистон пойтахти китобсеварлари учун муҳим воқеа содир бўлди. Қобул микрорайонларин и н г бирида давлатнинг «Бойҳаки» ташкилотига қарашли янги китоб савдоси маркази очилди. Ойна ва бетондан қурилган замонавий ёруғ бинонинг токчаларида дари, пушту ва бошқа тилларда чоп этилган сиёсий, илмий-техникавий адабиёт, болалар адабиёти, санъатга доир китоблар қўйилган. Алоҳида бўлимда марксизм-ленинизм классикларининг асарлари, Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китоблари, унинг мақола ва нутқлари тўпламлари бор.

АХДП Марказий Комитети аъзоси, Дехнишин марказнинг тантанали очилиш маросимида сўзга чиқиб, мамлакатнинг миллионлаб аҳолиси билим олишга интилаётган Афғонистонда китобни оммалаштириш муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд этиб ўтди. У турли соҳаларда, шу жумладан китоб нашр этиш соҳасида ҳам Афғонистонга беғараз ёрдам бераётганлиги учун Совет Иттифоқига астойдил миннатдорчилик билдирди. Ушбу марказнинг очилиши, деди Дехнишин, иккала қўшни мамлакат ўртасидаги дўстлик ва қардошликнинг яна бир ёрқин намунасидир.

Совет китоблари, деди ТАСС мухбирига Қобул университетининг студенти Муҳаммад Солих, бизни революцион кураш йўлида революцион тараққиёт назариясини янада чуқур ўрганишга ёрдам беради, улуғ совет халқининг турмуши билан яқинроқ танишишга имконият яратади.

НАРХ-НАВОНИНГ ЎСИШИГА ҚАРШИ

БРАЗИЛИА. Қарийб минг киши Сан-Паулу марказида Бразилияда нарх-навонинг ошаётганлигига қарши норозилик намойиши ўтказди. Улар сут, нон, гуруч ва энг зарур бўлган бошқа моллар нархининг борган сайин қимматлашаётганли г и муносабати билан жиддий ташвиш изҳор этдилар.

Бразилиянинг бошқа саноат маркази Белу-Оризонти шаҳрида ҳам ана шундай намойиш бўлиб ўтди.

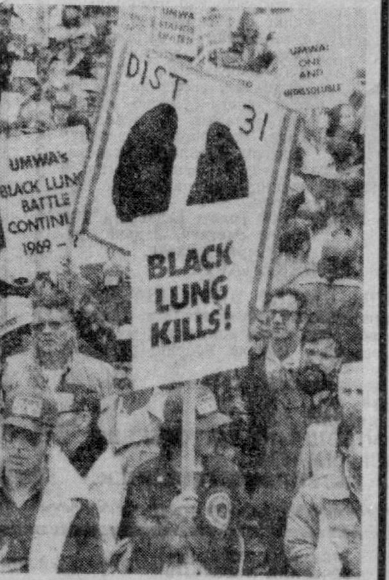

АҚШ. Америка шахтёрлари ўз ҳаётий манфаатлари йўлида кескин кураш олиб боришяпти. Улар иш ҳақининг оширилишини, меҳнат шароитининг, пенсия ва медицина хизматининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

СУРАТДА: Аппалачи райони кончиларининг Вашингтонда Оқ уйнинг социал программалар учун ажратиладиган маблағларни қисқартириш мақсадига қарши ўтказган кўпминг кишилик норозилик намойиши қатнашчилари.

Л. Пахомова фотоси.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Х. УМАРОВ, Т. СОБИРОВ: Бизни дунёда биринчи метро қаерда ва қачон қурилганлиги қизиқтиради. Илтимос, шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Жаҳонда биринчи метро 1863 йили Лондонда, иккинчи метро 1868 йилда Нью-Йоркда, учинчи метро 1875 йилда Стамбулда қурилган. Нью-Йорк ер ости йўли узунлиги 400, Лондонники 387,6 километрдан кўпни ташкил этади.

1935 йили ишга туширилган Москва метроси узунлиги эндиликда 200 километрдан ортиқдир.

∴ ∴ ∴

Т. АХМЕДОВ: Яқинда Ўзбекистонда Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунлари бўлиб ўтади. Шу муносабат билан биринчи тожик фильми қачон ва кимлар томонидан яратилганлигини билишни истардик.

Жавоб: Биринчи тожик хужжатли фильми «Совет Тожикистони» деб номланган бўлиб, бундан 52 йил олдин тожик кинорежиссёри Борис Кимёгаров билан ўзбек кинорежиссёри Малик Қаюмов ҳамкорлигида яратилган эди. Биринчи тожик бадиий фильми «Муҳожир» эса 1934 йилда ўзбек кинорежиссёри Комил Ёрматов томонидан ишланган.

∴ ∴ ∴

Ж. АБДУЛЛАЕВА: Шаҳримизда синган тилла зирак, узукларни қайта ишлайдиган корхона борми?

Жавоб: «Техслюжбитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг усталари тилла буюмларни қайта тиклаб беришади. Бирлашма Весна кўчасидаги 223-уйда жойлашган.

***

Т. ВАХОБОВ: Қўлда кўтариб юрадиган сумкамнинг замоги бузилиб қолди. Шуни қаерда тузаттирсам бўлади?

Жавоб: Яқинда Оқтепа майдонида барча турдаги сумкаларни ремонт қилиб берадиган устахона фойдаланишга топширилди. Ана шу устахонага мурожаат қилсангиз сумкангизнинг замогини тузатиб беришади.

* * *

Н. МАЪДИЕВ: Менга шаҳримиздаги саломатлик группалари ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Шаҳримиздаги «Текстильщик», «Старт» ва «Пахтакор» стадионларида саломатлик группалари ишлаб турибди. Ўзингизни қизиқтирган масала бўйича шу стадион дирекциясига мурожаат қилинг.

∴ ∴ ∴

Н. БАДАЛОВ, С. ТЎХТАЕВ: Оталаримиз Улуғ Ватан урушининг учинчи группа инвалидлари. Улар айни пайтда меҳнат ветеранлари ҳам ҳисобланадилар. Яқинда газеталарда Улуғ Ватан уруши ветеранларига бериладиган пенсияларни ошириш ҳақидаги хабарни ўқиб қолдик. Айтингчи, Улуғ Ватан уруши инвалидигами ёки меҳнат ветеранига кўп пенсия тўланади?

Жавоб: Оталарингиз барча ҳужжатларини олиб, район социал таъминот бўлимига боришлари керак. Бу ердаги ходимлар ҳисоб-китоб қилиб, уларга Улуғ Ватан уруши инвалидлиги учун ва меҳнат ветеранлиги учун қанча пенсия тайинланишини айтиб беришади. Оталарингиз ўз хоҳишларига кўра, истаган пенсияларини олишлари мумкин. Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва айни пайтда меҳнат ветерани бўлган кишилар ана шундай имтиёзга эгадирлар.

∴ ∴ ∴

А. НУРМАТОВ: Шаҳримизда ўрта ва олий милиция мактаблари бор деб эшитдим. Иложи бўлса шу мактабларнинг қаерда жойлашганлиги ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Шаҳримизда СССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент ўрта ва олий милиция мактаблари борлиги рост. Улар Навоий кўчасидаги 9-«а» уйда жойлашган.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Келинлар қўзғолони,** 29/IV да **Истеҳком,** 30/IV да **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IV да **Хўжайин,** 30/IV да **Тўйдан олдин томоша.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IV да **Зада бўлган пайғамбар,** 29/IV да **Чандиқлар,** 30/IV да **Баланд дорга осилма.**

КИНО

28 АПРЕЛДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЙИЛ БОШИДА» — **Лисунов номли.**

«БУДАПЕШТ» — **Қозоғистон.**

«ОЛТИН ВА КУМУШ ЎРНИГА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ПЕТРНИНГ ЁШЛИГИ» — **Санъат саройи** (катта зал, 18.20, 20.30, жавоб берувчи автомат 44-39-51), **Қозоғистон** (17, 20.00, телефон 35-24-92), **Москва** (18.30, 21.00, телефон 33-05-01), **Восток** (18.30, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (17, 20.00, телефон 33-44-52), **Чайка** (18.30, 21.00, телефон 77-08-20).

«ЭКИПАЖ» — **Санъат саройи** (кичик зал—17, 19.30).

«ҚОТИЛЛИККА ДАЛИЛ ЙЎҚ» — **Дружба** (тоқ соатларда),

«МЕНИНГ ОТАМ ИДЕАЛИСТ» — **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75).

«ТУШИНГИЗГА ҲАМ КИРМАГАН» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-14-59), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69).

«ҚАЛТИС ПОЙГА» — **Қозоғистон** (19, 21.00), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«Среднефтегазстрой» трестининг

1-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН: **бош бухгалтер ўринбосари, катта бухгалтерлар, бухгалтерлар, секретарь-машинисткалар, ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчи бўёқчилар, бетончилар, арматурачилар, кўтарма кран машинистлари, слесарь-сантехниклар, юкчилар, пайвандчилар, плитачи-мозаикачилар**

ТРАССАЛАРДА ИШЛАШ УЧУН: **автокранларнинг машинистлари, изолировкачилар, бульдозерчилар**

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай, трассада ишлаш вақтида 30 процент трасса ва район коэффициенти қўшиб тўланади. Кичик оилалилар турар жой билан, трассада вагон уйларда туриш учун прописка билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
170-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981—82 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ВА ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИДА ХИЗМАТ ҚИЛИШ УЧУН МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Метрополитен учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича:

ЭЛЕКТР ПОЕЗДЛАРИНИНГ ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОСЛЕСАРЬ, СТАНЦИЯ НАВБАТЧИЛАРИ, ЭСКАЛАТОР МАШИНИСТИ, ТОРТИШ ПОДСТАНЦИЯЛАРИНИНГ ЭЛЕКТРОМОНТЕРИ, ЭЛЕКТРОМОНТЁР, ҲАРАКАТДАГИ СОСТАВ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ, СЛЕСАРЬ-САНТЕХНИК.

Темир йўл учун:

тепловоз машинисти (Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган, 10 синф ҳажмида маълумотлилар қабул қилинадилар), **тепловоз машинисти ёрдамчиси, электровоз машинисти ёрдамчиси, СЦБ электромонтёр, ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь, электр пайвандловчи, товар билетлари ва багаж кассирлари, багаж ва юкларни қабул қилувчилар.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8— 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқиш муддати 1— 3 йил.

8 синф ҳажмида маълумотли ўқувчилар билим юртини тугатишлари билан ўрта ҳунар-техника таълими тўғрисида диплом оладилар ва давлат таъминотида бўладилар (кийим-бош, уч маҳал бепул овқат), 10 синф ҳажмида маълумотлилар эса ойига 30 сўм ҳажмида стипендия, тепловоз машинистлари группасидагилар эса ойига 72 сўм ҳажмида стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикасида барча ўқувчиларга ишланган иш ҳақининг 50 проценти ҳажмида пул мукофоти берилади.

Барча ўқувчилар билим юртини тугатганларидан кейин иш билан таъминланадилар ва темирйўлчиларга бериладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

ЎҚИШ АЪЛОЧИЛАРИ ЭСА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Қуйидаги ҳужжатлар керак: ариза: автобиография, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, паспорт (туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома), справкалар: турар жойидан, медицина (286 форма) ота-онасининг иш жойидан; 6 та фотосурат (3х4 см).

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй (4, 7, 9, 11, 14, 21, 24, 28-трамвайлар, 13, 15, 16-троллейбусларнинг «Киров боғи» бекати). Телефон 53-43-52.

БАЙРАМ ДАСТУРХОНИНИ БЕЗАЙДИ

Янги сабзавотлардан тайёрланган салатлар байрам столингизни безайди.

Баҳор меваси сабзавотларга жуда бой бўлади. Чунки, улар ширин бўлиш билан бирга витаминларга ҳам бойдир.

Бугун биз Сизларга тайёрлашни тавсия этаётган салатларни тайёрлаш унча кўп вақтингизни олмайди.

БОДРИНГ ВА ТУХУМДАН «ЎРДАК» САЛАТИНИ ТАЙЁРЛАШ

Каттароқ бодрингни «ўрдак» шаклида қирқасиз, кашнич, укроп, петрушкадан қанотлар қиласиз. «Ўрдак»ни узунчоқ идишга солиб атрофига доира шаклида қирқилган бодринг, қайнатиб пиширилган тухум майдалаб солинади, устига томат шарбати қуйилади. Томат шарбатига туз, гармдори солинган бўлиши керак.

4 та бодрингга 100 грамм томат шарбати, бир боғ ош кўк, бир бош пиёз, 2 дона тухум керак бўлади.

РЕДИСКАДАН САЛАТ ТАЙЁРЛАШ

Турли рангдаги редиска, (оқ сарғиш, қизил)ни тозалаб совуқ сувда ювилади, кейин доира шаклида майда қилиб қирқилади, майдалаб қирқилган кўк пиёзни редиска билан аралаштириб салатницага қуйилади. Салатнинг устига сметана қуйилади, устига туз, майда мурч сепилади, шунингдек қайнатиб пиширилган тухум майдалаб солинади, бу масаллиқлар яхшилаб аралаштирилади. Шундан кейин яна тухум қайнатиб пиширилади, унинг оқи сариғидан ўткир пичоқ ёрдамида ажратилади. Тухумнинг оқ қисми чиннигул баргларига ўхшатиб қирқилади, сариқ қисми эса тенг иккига бўлиниб салатнинг ўртасига қўйилади. Унинг атрофига гулнинг барглари терилади. Редискадан «атир гул» тайёрлаб чиннигулнинг атрофига қўйилади.

400 грамм редискага 100 грамм сметана, 2 дона тухум керак бўлади.

ҲУРМАТЛИ УЙ БЕКАЛАРИ!

«ТАШПЛОДООВОЩЧ» ШАҲАР БИРЛАШМАСИ

30 апрелгача ўтказадиган сабзавот ярмаркасидан байрам столингиз учун янги сабзавотларни сотиб олишингиз мумкин.

Сабзи, лавлаги, пиёз, картошка, редиска, бодринг ва турли ош кўклар савдога қўйилган.

Ярмарка Дзержинский майдонида (В. И. Ленин номидаги метро станцияси) **жойлашган.**

Ярмаркага марҳамат қилинг!

«ТАШПЛОДООВОЩЧ»НИНГ ТОШКЕНТ ШАҲАР БИРЛАШМАСИ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ.

БАЙРАМГА ТАЙЁРЛАНГ!

Устки қисми қизартириб пиширилган кекс ва кулич, хушбўй пирог, чиройли ва ширин тортлар.... Буларнинг ҳар бирини ўзингиз тайёрлашингиз мумкин. Бунинг учун тайёрлаш қоидасига амал қилишингиз ва уй бекасига хос чаққонлик ва моҳирлик кўрсатишингиз керак. Бу лаззатли таомларни тайёрлаётганингизда Сизга биринчи галда керак бўладигани ундир.

Олий навли ундан «КЕКС СТОЛИЧНИЙ»ни тайёрлашга уриниб кўринг. 600 граммли кексни тайёрлаш учун бир стакан ун, 3/4 стакан шакар, 3/4 стакан майиз, 130 грамм сарёғ, 3 дона тухум, бир ош қошиқда туз, 1/8 чой қошиқда сода, бир ош қошиқда коньяк, бир ош қошиқда шакар кукуни керак бўлади.

Қуюқ сметана даражасигача қиздирилган сарёғ (ёки маргарин)га шакар аралаштириб кейин бу массани ёғоч қошиқ билан яхшилаб аралаштирилади. Аста-секин тухум, туз, коньяк қўшиб борилади. Аралаштириш 15— 20 минут давом этгандан кейин яхшилаб аралаштирилган масса тайёр бўлади. Шундан кейин майиз ва ун, сода солинади. Кейин хамир қорилади.

Тайёр хамир сарёғ суртилган формага солинади, устидан ун сепилади. Хамирнинг устки қисми текислангинидан сўнг патнисга қўйилади. Патнисларнинг орасида очиқ жой қолиши лозим. 60— 100 граммли кекслар 25—30 минут пиширилади. 500—600 граммли кекслар эса 190 —200 даражали ҳароратда 60—70 минут пиширилади.

Кекс совуганидан кейин формадан олинади, унинг куйган жойлари пичоқ ёки қирғич билан тозаланади, устига шакар кукуни сепилади. Одатда тайёр кексларнинг устида тўғри чизиқчилар бўлади.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

Октябрь райпишчеторгининг магазинларида олий навли (41 тийин) ва иккинчи сортли (24 тийин) ун, шунингдек маргаринлар бор.

ОКТЯБРЬ РАЙПИШЧЕТОРГИ.

БАЙРАМГА МУНОСИБ СОВҒА

1 МАЙ БАЙРАМИГА АТАБ ТЎҒРИ ВА ОҚИЛОНА ТАНЛАНГАН СОВҒА ЭЪТИБОР ВА ҲУРМАТ БЕЛГИСИДИР.

Ҳурматли харидорлар!

«Ташпромторг» магазинлари

СИЗЛАРНИ БАЙРАМ ХАРИДИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

СИЗ МАГАЗИНЛАРДА ҚУЙИДАГИ МОЛЛАРНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН: кийимлар, газламалар, соатлар, сувенирлар, парфюмерия ва косметика, чарм галентерея буюмлари.

Парфюмерия ва косметика ҳамма вақт ҳам хотин-қизларга тақдим этиладиган энг муносиб совғалар бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

«ТАШПРОМТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА одеколонлар, кремлар, лаб бўёқлари, атирларнинг ранг-баранг намуналари бор. Бундай совғаларни танлаётганингизда ҳар бир аёл кишининг ўзи ёқтирадиган духиси, бўёқ ранги, упаси, лаки бўлади. Агарда сиз эътиборли бўлсангиз, керакли парфюмерия ва косметика буюмларини қийналмасдан тўғри танлай оласиз.

Сотувчилар сизнинг эътиборингизга қуйидаги атирларни ҳавола этишади: «Сўгдиёна», «Падарочное», «Рус нақшлари», «Таниш қиёфа», «Ўрмон ландиши», «Кунлардан бир кун», «Бахт тилайман», «Наргиз», «Кумушсимон ландиш»;

Одеколонлар: «Сирень», «Гвоздика», «Фиалка», «Жасмен».

Сумка-портфель, соябон, дуррача, галстук, либосларга қўшимча совғалардир. Бу қўшимчалар Сизнинг либосингизни янада кўркам қилади, қиёфангизни башанг ва замонавий қилиб кўрсатади. Масалан, ҳозирги пайтда сумкасиз юриб бўладими? Аёллар сумка билан ишга, театрга, магазинга боришади, сафарга, саёҳатга ола кетишади. Ҳар бир сафарга ўзига хос сумка ишлатилади. Албатта шаҳар атрофига саёҳат қилиб борилганда ёки узоқ командировкага чиқилганида каттароқ, театрга борилганида эса миттироқ сумкача керак. Бундан ташқари одатда ҳар куни тароқ, калит, ҳужжатлар, газеталар, пуллар, қалам, ён дафтарчаси солиб юриладиган ўртамиёна кундалик сумкалари ҳам албатта зарур.

«Ташпромторг» магазинларида сиз ўзингизнинг дидингизга биноан муносиб сумкаларни танлаб оласиз. Бу ерда ҳар куни ишга олиб бориладиган, якшанба кунлари кўтариб чиқиладиган, ярим хўжалик мақсадларида ишлатиладиган, мамлакатимиздан ва чет эллардан келтирилган ранги ҳар хил кнопкали ва молнияли сумкаларни сотиб олишингиз мумкин.

ЭЛЕКТРОБРИТВА — «МИКМА», «НЕВА», «ХАРЬКОВ»» «ЧАЙКА»;

Электробритва — «Микма», «Нева», «Харьков», «Чайка»;
соатлар — зажигалка, кўйлак, галстук, соябон, пойафзал — буларнинг ҳаммаси эркакларга байрамда тақдим этиладиган муносиб совғалардир:

Трикотаждан тикиладиган кийим-кечаклар қулай ва чидамли бўлади, уни йил бўйи кийиш мумкин. Ёз фаслида отпускангизни тоғларда, денгиз бўйида, ўрмонда ўтказаётганингизда бундай кийим жуда ҳам керак бўлади. Унда ўзингизни иссиқ ва ихчам ҳис қиласиз. Бундай кийимлар модабоп, чиройли ва чидамлидир. Трикотаж енгил ювилади ва тозаланади. Ишда, меҳмондорчиликда, театрда, дам олишда бўлмасин — ҳамма жойда трикотаж либосларини кийсак ўзимизни эркин ва қулай ҳис этамиз.

«ТРИКОТАЖ» СЕКЦИЯСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ТАШПРОМТОРГ».

БАҲОР ВА МОДА

Янги мода гўё кутилмаганда, бирданига пайдо бўлиб қолади. Кунлардан бир кун кўчаларда бошқача кийинган кишилар пайдо бўлишади. Янги мода хушбичимлиги, яхши тикилганлиги билан бошқаларнинг ҳам эътиборини жалб қилади. Бир томондан жуда оддий, содда, иккинчи томондан, жалб қилувчи, романтик характерга эга бўлган замонавий мода жуда кўп вариантлардан бирини танлаб олиш имконини беради. Сиз ўзингизнинг ёшингизга, қоматингизга, юриш-туришингизга мос келадиган кийимни танлашингиз мумкин.

БУ ЙИЛГИ МАВСУМДА СИЗГА ЯНГИ МОДА НИМАЛАРНИ ТАЙЁРЛАБ ҚЎЙИДИ?

Баҳорги-ёзги янги мавсум модаси кийимларимизга бундан бир йил олдин бўлганидек жуда катта ўзгартишлар киритгани йўқ. Ҳар куни кийиладиган костюмларни тиктириш учун яримжун газламалар, шойидан фойдаланилади. Асосан арча кўринишига эга бўлган, катакли материаллардан фойдаланилади. Какетларнинг моделлари мода ривожланишининг асосий хоссаларини ўзида мужассамлантирган: тўғри, елкалари кенг, енглари ихчам, ёқаси тик турадиган ва пагонлидир. Кўйлаклар тўғри, букланган, этаклари кенг.

Рўмолларнинг асосий белгилари— тўғри, қоматга ёпишган ва трапецияли. Хушбичим кўйлаклар қийиқ бичиқ, бурмали, одатдагидек чокларнинг орасига қўшиб тикилган, белбоғи қисқа ва кенг йўлли бўлади. Кўйлакларни турли безаклар безаб туради.

Модали кийимларнинг узунлиги одатдаги кўринишда сақланиб қолади: узунлиги тиззадан 5—7 сантиметр паст бўлади.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» магазинларига бориб Сиз ўзингизнинг баҳорги-ёзги гардеробингизни бойитишингиз, шунингдек 1-Май байрамига янги кийимларни харид қилиб олишингиз мумкин.

Бу жойларда ҳар куни кўплаб табиий ва сунъий шойи, яримжун газламалар, турли рангдаги крепдешинлар сотилмоқда.

Чиройли ва кўзга яққол ташланиб турадиган, табиий ва сунъий шойидан, крепдешин, алтас, кримплен, трикотин, сидирга ва гулли, енги узун ва калта кўйлаклар: ип қўшилган яримжун газламалардан тикилган лавсан, триацетат толаси қўшилган юбка, сарафан, кўйлаклар бор. Уларнинг ўзига хос хусусияти универсаллиги ва чидамлилигидир. Уларни блузкалар, водолазкалар билан кийиш мумкин. Ана шу кийимларнинг ўрнини алмаштириш билан ҳар сафар бошқача кўринишга, яъни об-ҳаво шароитига мослашиб кийиниш мумкин;

бели ихчам аёлларнинг шойи халатлари;
жун ва лавсандан тикилган эркакларнинг катак костюмлари;
турли размердаги эркакларнинг яримжун шимлари;
Қўқон, Наманган, Ангрендаги фабрикаларда тайёрланган кўйлаклар бор.

МАГАЗИНЛАРГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

«УЗТОРГРЕКЛАМА» ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

28 АПРЕЛЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.15 Украина ССР халқ артисти Н. Огренич ижросида опералардан ариялар. 18.45 «Мамлакат далаларида» Тожикистонда баҳорги дала ишларининг олиб борилиши ҳақида. Кўрсатувда Тожикистон Компартияси Қўрғонтепа область комитетининг биринчи секретари Г. П. Паллаев иштирок этади. 19.00 «Расмларда қўшиқ акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Афғонистон Демократик Республикаси эълон қилинган кунга. «Апрель революциясининг ҳақиқати». Ҳужжатли фильм премьераси. 20.20 «Мардлик». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. В. Кетлинскаянинг шу номли романи асосида. 5-серия. 21.30 «Время» 22.05 «Музыкальная жизнь» телевизион журнали. 23.20 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «А. Кольцов, И. Никитин, С. Есенин, И. Суриков шеърларини РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Покровский ўқийди. Фильм-концерт. 20.45 «Москвада баҳор». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Доминот ва унинг дўстлари». Мультфильм (ЧССР). 21.30 «Время» 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Тбилиси) —«Пахтакор». Тбилисидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Менинг филчам бўл», «Чурек ва кичкинтой». Қўғирчоқ фильмлар. 18.45 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий). 19.05 «Миллионлар ленинча университети». «КПСС XXVI съезди— совет сиёсий системасини ривожлантириш ҳақида». 19.30 «Ахборот». (рус.). 19.45 «Гўзаллик ижодкори». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»). 20.00 «Халқ контроли экрани». (рус). 20.30 «Ахборот». 20.50 Т. Жалилов номли Давлат халқ чолғу оркестрининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «ЯНГИ ҚАҲРАМОНЛАР». Бухоро область, Ромитан районидаги Наримонов номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи И. Турсунов ва Андижон область Бўз районидаги «Ленинизм» совхозининг бўлим бошлиғи А. Солиев ҳақида телеочерк. 22.20 «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм. 1-серия. 23.30 Волейбол бўйича хотин-қизлар командалари ўртасида СССР чемпионати. Олий лига. «Автомобилист» (Тошкент)— «Сокол». (Киев). «Меҳнат резервлари» спорт комплексидан репортаж (27 апрелда ёзиб олинган). 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II

18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.40 Болалар учун фильм. «Этик кийган мушук». 19.00 «Ожаристон бўйлаб». Телефильм. 19.25 «Серқуёш ўлкада». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 21.00 «Ўзбекистон ва «Юность» журнали». Адабий кўрсатув (рус.).

29 АПРЕЛЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика 10.05 «Мардлик». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия. 11.10 «Қўғирчоқлар оламида». Телевизион фильм. 11.30 «Қалбга яқин қўшиқлар». 12.30 Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 13.10 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Кинопрограмма. 16.00 «Телестадион». 16.30 «Горнчилар, қаердасиз!». 17.00 «Ўсмирлар учун музикали кечалар».

18.40 «Биз БАМни қурямиз». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». 20.00 «Рус жилолари» халқ чолғу оркестрининг концерти. 20.25 «Мардлик». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Кинопанарома». 23.35 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 20.30 «Сизни қизиқтирган китоблар». 21.15 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. «Сеҳрли экран». 21.30 «Время». 22.05 «Хоҳ инон, хоҳ инонма». Телевизион бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Мевалар ва уруғлар». Ботаникадан ўқув кўрсатуви. 12.00 «Касбга муҳаббат». Телефильм. 12.30 «Мевалар ва уруғлар». Ботаникадан ўқув кўрсатуви (рус.). 13.00 «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм. 1-серия. 17.55 Кўрсатувлар программаси.

18.00 Болалар учун концерт. 18.45 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 19.05 «Тошкент байрам арафасида». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Шеърият билан учрашув». Г. Нуруллаева. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Пианистлар VI республика конкурсининг ғолиблари ва қатнашчилари— студиямиз меҳмони». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвадорлар байрамолди вахтасида». 22.20 «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм, 2-серия. 23.30 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II

18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.40 Болалар учун фильм. «Ғалати саёҳат» 19.00 Адабиёт. «Ҳ. Олимжон —бахт ва шодлик куйчиси». 19.30 «Баҳорги боғда». Музикали телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 21.00 «Қақнус». Фильм-балет.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 33-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.